

PROTOKÓŁ NR LI/23
LI sesji Sejmiku Województwa Wielkopolskiego
z 27 marca 2023 r.

PROTOKÓŁ NR LI/23

LI sesji Sejmiku Województwa Wielkopolskiego

z 27 marca 2023 r.

LI sesja Sejmiku Województwa Wielkopolskiego VI kadencji odbyła się 27 marca 20223 r. o godz. 11:00 w trybie zdalnym.

Ad. 1. Otwarcie posiedzenia. Stwierdzenie quorum.

Przewodnicząca Sejmiku Województwa Wielkopolskiego **Małgorzata Waszak-Klepka** otworzyła L Sesję Sejmiku Województwa Wielkopolskiego.

Przewodnicząca przywitała uczestników Sesji i dokonała sprawdzenia obecności Radnych Województwa Wielkopolskiego – w Sesji udział wzięło 36 Radnych Województwa Wielkopolskiego.

Ad. 2. Podjęcie uchwały w sprawie ustalania trybu obradowania.

Radny **Zbigniew Czerwiński** twierdzi, że dzisiejsza Sesja powinna odbywać się w trybie stacjonarnym. Przestanką nie są zachorowania, ale wadliwie skonstruowany sufit w Sali Sesyjnej Urzędu Marszałkowskiego Województwa Wielkopolskiego w Poznaniu. Mówca osobiście rozmawiał z Wojewodą Wielkopolskim, który był gotów udostępnić salę zapewniającą opcje streamingu. Klub Prawa i Sprawiedliwości nie zgadza się na tryb zdalny. Przewodnicząca **Małgorzata Waszak-Klepka** podkreśliła, iż tryb zdalny jest zgodny z przepisami prawa. Następnie Radny **Marek Sowa** zapytał, dlaczego nie skorzystano z sali Wielkopolskiego Urzędu Wojewódzkiego? Przewodnicząca wyjaśniła, iż tryb zdalny zapewnia sprawne przeprowadzenie Sesji pod kątem technicznym. Było robione rozeznanie co do wyboru innej Sali, ale z przyczyn informatycznych zostały odrzucone. Ponadto Radny **Łukasz Grabowski** poinformował, że w mailu podstawą był stan epidemiologiczny, a uzasadnieniem remont Sali Sesyjnej. Przewodnicząca odpowiedziała, że nie ma tu błędu, ponieważ opieramy się na przepisach prawa i Sesję zdalną zwołujemy na podstawie konkretnych przepisów. Natomiast bezpośrednim powodem jest remont sali sesyjnej.

Uchwała została podjęta przy głosach:

za: 20,

przeciw: 10,

wstrzymujących: 0.

Uchwała nr LI/997/23 stanowi [załącznik nr 1](#) do protokołu.

Ad. 3. Przyjęcie porządku obrad.

Przewodnicząca Sejmiku Województwa Wielkopolskiego **Małgorzata Waszak-Klepka** zwróciła uwagę, że do druku 2 tj. projektu uchwały zmieniającej uchwałę Nr XLVIII/949/22 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 19 grudnia 2022 r. w sprawie: uchwały budżetowej Województwa Wielkopolskiego na 2023 rok załączone są 2 autopoprawki oraz do druku nr 3 tj. projektu uchwały zmieniającej uchwałę Nr XLVIII/948/22 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 19 grudnia 2022 r. w sprawie: Wieloletniej Prognozy Finansowej Województwa Wielkopolskiego na 2023 rok i lata następne załączona jest jedna autopoprawka.

Ponadto, poprosiła o poszerzenie porządku obrad o punkt 26 A. *Projekt uchwały w sprawie rozpatrzenia wniosku Ogólnopolskiej Izby Gospodarczej Ośrodków Szkolenia Kierowców z/s w Koszalinie, Polskiej Federacji Stowarzyszeń Szkół Kierowców z/s w Warszawie oraz Polskiej Izby Gospodarczej Ośrodków Szkolenia Kierowców z/s w Piastowie* – dokument znajduje się w systemie e- radni i był przedmiotem obrad dzisiejszego posiedzenia Komisji Skarg, Wniosków i Petycji – wniosek został uwzględniony głosami:

za: 30,

przeciw: 2,

wstrzymujących: 1.

Radny **Jarosław Maciejewski** poinformował, że Klub Polskiego Stronnictwa Ludowego chciałby zgłosić do porządku obrad wniosek "stanowisko Sejmiku Województwa Wielkopolskiego w sprawie trudnej sytuacji w rolnictwie".

Radny **Adam Bogrycewicz** przypomniał ostatnią Sesję, gdy był mowa o rekordowym wsparciu rządowym dla inwestycji samorządowych na terenach wielkopolskich gmin i powiatów. Wówczas Radna Zofia Szalczyk mówiła, żebyśmy nie procedowali stanowisk politycznych. Stąd apel do Polskiego Stronnictwa Ludowego aby nie wprowadzał tego stanowiska.

Radny **Zbigniew Czerwiński** stwierdził, że sytuacja wygląda tak jakby inicjatorzy wczoraj wieczorem dowiedzieli się o tym istotnym problemie i postanowili dziś rano przygotować projekt stanowiska. Mówca uważa, że jest to ważny temat, dlatego warto zorganizować Sesję nadzwyczajną, gdzie zaprosi się ekspertów, producentów i rzeczowo podyskutujemy o sytuacji.

Radny **Przemysław Ajchler** popiera pomysł wprowadzenia stanowiska pod obrady Sesji. Ważne jest zwracanie uwagi na trudną sytuację w rolnictwie.

Radny **Zbigniew Czerwiński** podkreślił, że chce poważnej debaty, a nie wrzutki politycznej. To jest niepoważne traktowanie. Jeszcze raz zaapelował o zwołanie Sesji nadzwyczajnej w tej sprawie.

Radny **Czesław Cieślak** prosił, żeby wypowiadali się ci radni, którzy są rolnikami. Reszta zna to tylko z gazet lub literatury. Mówca będzie głosował za przyjęciem tego punktu, ale popiera również pomysł zwołania sesji nadzwyczajnej.

Wniosek Klubu Polskiego Stronnictwa Ludowego o poszerzenie porządku obrad o punkt 22 A. *Podjęcie uchwały w sprawie: stanowiska Sejmiku Województwa Wielkopolskiego w odniesieniu do pogarszającej się sytuacji w rolnictwie* o został uwzględniony głosami:

za: 22

przeciw: 9,

wstrzymujących: 2.

Porządek obrad LI Sesji Sejmiku Województwa Wielkopolskiego

27 marca 2023 roku:

1. Otwarcie posiedzenia. Stwierdzenie quorum.
2. Podjęcie uchwały w sprawie ustalania trybu obradowania.
3. Przyjęcie porządku obrad.
4. Wybór sekretarza obrad.
5. Podjęcie uchwały zmieniającej uchwałę Nr XLVIII/949/22 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 19 grudnia 2022 r. w sprawie: uchwały budżetowej Województwa Wielkopolskiego na 2023 rok.

6. Podjęcie uchwały zmieniającej uchwałę Nr XLVIII/948/22 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 19 grudnia 2022 r. w sprawie: Wieloletniej Prognozy Finansowej Województwa Wielkopolskiego na 2023 rok i lata następne.
7. Podjęcie uchwały w sprawie uchwalenia Audytu krajobrazowego województwa wielkopolskiego.
8. Podjęcie uchwały w sprawie wyrażenia zgody na przekazanie przez Województwo Wielkopolskie pomocy finansowej Gminie Łobzenica.
9. Podjęcie uchwały w sprawie udzielenia zgody na dokonanie darowizny na rzecz Miasta Kalisza.
10. Podjęcie uchwały w sprawie udzielenia pomocy finansowej jednostkom samorządu terytorialnego w 2023 roku.
11. Podjęcie uchwały w sprawie powierzenia zadania własnego Województwa Wielkopolskiego Gminie Rokietnica.
12. Podjęcie uchwały w sprawie prowadzenia Wielkopolskiego Muzeum Niepodległości jako wspólnej instytucji kultury Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego i Województwa Wielkopolskiego.
13. Podjęcie uchwały zmieniającej uchwałę w sprawie określenia zasad udzielania dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków położonych lub znajdujących się na obszarze województwa wielkopolskiego.
14. Podjęcie uchwały zmieniającej uchwałę w sprawie nadania Statutu Centrum Doskonalenia Nauczycieli w Koninie.
15. Podjęcie uchwały zmieniającej uchwałę w sprawie nadania Statutu Centrum Doskonalenia Nauczycieli w Lesznie.
16. Podjęcie uchwały zmieniającej uchwałę w sprawie nadania Statutu Centrum Doskonalenia Nauczycieli w Pile.
17. Podjęcie uchwały zmieniającej uchwałę w sprawie nadania Statutu Ośrodka Doskonalenia Nauczycieli w Kaliszu.
18. Podjęcie uchwały zmieniającej uchwałę w sprawie nadania Statutu Ośrodka Doskonalenia Nauczycieli w Poznaniu.
19. Podjęcie uchwały w sprawie powierzenia Gminie Miejskiej Wągrowiec zarządzania w zakresie bieżącego utrzymania czystości i pielęgnacji zieleni przydrożnej dróg wojewódzkich nr 190 i 241 na terenie Miasta Wągrowca.
20. Podjęcie uchwały w sprawie wyrażenia zgody na przekazanie przez Województwo Wielkopolskie pomocy finansowej na zadania w zakresie bezpieczeństwa publicznego Gminie Miejskiej Słupca.
21. Podjęcie uchwały w sprawie powołania Komisji konkursowej do przeprowadzenia konkursu na stanowisko Dyrektora Wojewódzkiego Szpitala dla Nerwowo i Psychicznie Chorych "Dziekanka" im. Aleksandra Piotrowskiego w Gnieźnie.

22. Podjęcie uchwały w sprawie powołania Rady Społecznej działającej przy Wojewódzkim Szpitalu Neuropsychiatrycznym im. Oskara Bielawskiego w Kościanie.

22A. Podjęcie uchwały w sprawie: stanowiska Sejmiku Województwa Wielkopolskiego w odniesieniu do pogarszającej się sytuacji w rolnictwie.

23. Podjęcie uchwały w sprawie utworzenia i nadania statutu Wielkopolskiemu Samorządowemu Centrum Rozwoju Wsi w Sielinku.

24. Podjęcie uchwały w sprawie ustalenia składu osobowego komisji stałych Sejmiku Województwa Wielkopolskiego.

25. Podjęcie uchwały w sprawie rozpatrzenia petycji dotyczącej rozliczenia osób odpowiedzialnych za zaniechania czynności urzędniczych.

26. Podjęcie uchwały w sprawie przyjęcia Stanowiska Sejmiku Województwa Wielkopolskiego w celu upamiętnienia 175. Rocznicy Powstania Wielkopolskiego (Powstania Poznańskiego) 1848 roku.

26A. Projekt uchwały w sprawie rozpatrzenia wniosku Ogólnopolskiej Izby Gospodarczej Ośrodków Szkolenia Kierowców z/s w Koszalinie, Polskiej Federacji Stowarzyszeń Szkół Kierowców z/s w Warszawie oraz Polskiej Izby Gospodarczej Ośrodków Szkolenia Kierowców z/s w Piastowie.

27. Regionalny transport lotniczy w Wielkopolsce.

28. Informacja o współpracy Województwa Wielkopolskiego z zagranicą w 2022 roku.

29. Plan współpracy Województwa Wielkopolskiego z zagranicą w 2023 roku.

30. Informacja o programach naprawczych samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej na lata 2022-2024, dla których podmiotem tworzącym jest Samorząd Województwa Wielkopolskiego.

31. Raport z wykonania w roku 2022 Wojewódzkiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Programu Przeciwdziałania Narkomanii dla Województwa Wielkopolskiego na lata 2022-2026.

32. Sprawozdanie z bieżącej działalności Zarządu Województwa Wielkopolskiego w okresie pomiędzy sesjami Sejmiku Województwa Wielkopolskiego.

33. Interpelacje i zapytania radnych.

34. Zamknięcie posiedzenia.

Ad. 4. Wybór sekretarzy obrad.

Sekretarzami obrad zostali wybrani przy głosach:

za: 30,

przeciw: 0,

wstrzymujących: 1.

Radni: **Henryk Szopiński** oraz **Robert Popkowski**.

Ad. 5. Podjęcie uchwały zmieniającej uchwałę Nr XLVIII/949/22 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 19 grudnia 2022 r. w sprawie: uchwały budżetowej Województwa Wielkopolskiego na 2023 rok.

Przewodnicząca poinformowała, że do projektu uchwały załączone są stosowne opinie Komisji Sejmiku Województwa Wielkopolskiego.

Radny Zbigniew Czerwiński poinformował, że Klub PiS wyraża zadowolenie, że zwiększamy środki na budowę Muzeum Walk Niepodległościowych, które ma być investorem Muzeum Powstania Wielkopolskiego. Od Dyrektora Departamentu Kultury mówca dowiedział się, iż sprawy związane z uzgodnieniem umowy o współfinansowanie inwestycji i współprowadzenie przez Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego naszego Muzeum Walk Niepodległościowych i Muzeum Powstania Wielkopolskiego idą sprawnie. Ma nadzieję, że stosowną umowę uda się podpisać już w kwietniu.

Uchwała została podjęta przy głosach:

za: 30,

przeciw: 0,

wstrzymujących: 0.

Uchwała nr LI/998/23 stanowi [załącznik nr 2](#) do protokołu.

Ad. 6. Podjęcie uchwały zmieniającej uchwałę Nr XLVIII/948/22 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 19 grudnia 2022 r. w sprawie: Wieloletniej Prognozy Finansowej Województwa Wielkopolskiego na 2023 rok i lata następne.

Przewodnicząca poinformowała, że do projektu uchwały załączone są stosowne opinie Komisji Sejmiku Województwa Wielkopolskiego.

Radni nie wnieśli uwag.

Uchwała została podjęta przy głosach:

za: 32,

przeciw: 0,

wstrzymujących: 1.

Uchwała nr LI/999/23 stanowi [załącznik nr 3](#) do protokołu.

Ad. 7. Podjęcie uchwały w sprawie uchwalenia Audytu krajobrazowego województwa wielkopolskiego.

Przewodnicząca poinformowała, że do projektu uchwały załączone są stosowne opinie Komisji Sejmiku Województwa Wielkopolskiego.

Wicemarszałek **Wojciech Jankowiak** przedstawił prezentację na temat audytu krajobrazowego, która stanowi [załącznik nr 4](#) do protokołu.

Radny **Przemysław Ajchler** podziękował w imieniu własnym i gminy Kwilcz za uwzględnienie uwag, które przesłali.

Radny **Adam Bogrycewicz** powiedział, że bardzo ważny dokument podejmowany raz na 20 lat omawiany jest w atmosferze niejasności, kontrowersji i braku transparentności. Ograniczona jest ilość i czas wypowiedzi. Wicemarszałek Wojciech Jankowiak mówił, że krajobraz należy chronić. Mówca zapytał retorycznie przed kim. W audycie mamy krajobrazy priorytetowe, które zdaniem ekspertów najlepiej będą chronione poprzez wprowadzenie parku krajobrazowego. Z informacji, które posiada radny to Czarnków jest przeświadczony, że będą prostowane pewne rzeczy w audycie. Nie można podejmować takiej decyzji wbrew woli mieszkańców. Jeżeli mamy zdefiniowany krajobraz priorytetowy Dolinę Noteci i tak, jak mówią eksperci, w następnym etapie ma być on chroniony w formie parku krajobrazowego, to rolnicy będą zobligowani działać w ograniczeniach, chociażby w zakresie wielkości hodowli, swobody stawiania budynków, czy z ograniczeniem w obszarze kwestii drzew i krzewów. Na komisji Radni Platformy Obywatelskiej zgłaszali postulaty, aby zakończyć dyskusję i nie zadawać więcej pytań. Wicemarszałek Wojciech Jankowiak na komisji mówił, że gminy mogą przyjmować własne plany zagospodarowania przestrzennego, ale nie uzupełnił tego o informację, że bardzo mało samorządów takie plany posiada. Była mowa, że wprowadzenie audytu daje korzyści dla rolników. Gdy Radny dopytał jakie to korzyści usłyszał odpowiedź, że takie, iż status rolnika na tych terenach się nie zmieni. Radny jest przekonany, że w dalszej kolejności będzie forsowane utworzenie w Dolinie Noteci parku krajobrazowego.

Wicemarszałek **Wojciech Jankowiak** odniósł się do słów przedmówcy. Mówca widzi, że zaczęła się kampania wyborcza. Radny Adam Bogrycewicz jako członek Komisji Planowania Przestrzennego i Infrastruktury Technicznej uczestniczył we wszystkich posiedzeniach i miał na bieżąco informacji o postępie prac, następnie opiniowania i o dziwo, wówczas nie zgłaszał uwag i wątpliwości. Natomiast w tej chwili twierdzi, że coś robione jest nietransparentnie. Wszyscy, którzy chcieli, którzy mogli zabierać głos w tej kwestii, mieli taką możliwość. Nawet poza trybem były podejmowane dyskusje, żeby wszystko wyjaśnić. Samorząd Czarnkowa oraz forum gospodarcze otrzymały od Zarządu stosowne pismo i nie wnoszą dodatkowych wątpliwości. Wicemarszałek podkreślił, że władztwo planistyczne gminy zostaje zachowane. Audyt krajobrazowy z automatu nie wyłącza w kwestii zagospodarowania terenów. Nakazuje jedynie uwzględniać rekomendacje i wnioski. Będzie musiał pokazać, czy chroni krajobraz, czy go niszczy. To ten sam mechanizm, jak w przypadku planu zagospodarowania przestrzennego województwa. Zdaniem Wicemarszałka audyt zachowuje status quo w większym stopniu chroni rolników, aniżeli poddane byłoby to wolnej gospodarce rynkowej. Kwestia parku krajobrazowego jest odrębną procedurą. Z audytu nie wynika, że należy automatycznie tworzyć park krajobrazowy oraz nie wyznacza jego granic. Audyt krajobrazowy wynika z ustawy i to województwa muszą wykonać.

Członek Zarządu **Jacek Bogusławski** przywołał treść pisma na temat utworzenia Parku Krajobrazowego Dolina Noteci. Zacytował fragment odpowiedzi w tej sprawie: *w związku z brakiem uzgodnienia przedmiotowego projektu przez część spośród gmin oraz Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu, projekt uchwały samorządu województwa wielkopolskiego z parku, w sprawie parku krajobrazowego Dolina Noteci, w brzmieniu ze stycznia nie jest aktualnie procedowany*. Zaznaczył, że samorząd nie działa jak rząd, w przypadku Centralnego Portu Komunikacyjnego, który tworzony jest wbrew woli mieszkańców, bez odpowiednich konsultacji, rozmów, wyjaśnień.

Radny **Zbigniew Czerwiński** stwierdził, że przedmówca wpisał się w narrację, po co nam port lotniczy w Polsce, skoro mam w Berlinie. Retorycznie zapytał Członka Zarządu Jacka Bogusławskiego co mamy zrobić, jeżeli Okęcie przekroczy górny pułap, czyli około 22 mln pasażerów? Latać z Berlina.

Radny **Jerzy Lechnerowski** zaznaczył, że sprawa audytu krajobrazowego była wielokrotnie omawiana na posiedzeniach Komisjach Planowania Przestrzennego i Infrastruktury Technicznej. Wątpliwości dotyczące przełożenia audytu na studium, czy na plan zagospodarowania

przestrzennego jednostek samorządu były szczegółowo wyjaśniane. Audyt w żadnym wypadku nie narusza możliwości działania w tym zakresie gmin. Radny uważa, że należy uchwalić ten audyt w przygotowanej wersji. Została uwzględniona możliwość wejścia w życie po 90 dniach, co mówca uważa za słuszne.

Następnie głos zabrali goście chcący zabrać głos w dyskusji – Pani Lidia Spychalska oraz Pan Bogdan Korpala. Wszyscy oni poruszali temat Parku Krajobrazowego Dolina Noteci. Przedstawiali oni swoje obawy, a także zagrożenia jakie niesie za sobą utworzenie parku na tych terenach. Jako rolnicy są przeciwni stworzeniu takiego parku. Przewodnicząca **Małgorzata Waszak-Klepka** kolejny raz wyjaśniła, że audyt krajobrazowy jest odrębnym dokumentem i jego przyjęcie nie tworzy automatycznie Parku Krajobrazowego Dolina Noteci.

Wicemarszałek **Wojciech Jankowiak** zaznaczył, że krajobraz priorytetowy jest faktem obiektywnie istniejącym. Nie możemy udawać, że go nie ma i wykreślić. Pytaniem pozostaje jak bardzo chcemy go chronić. W przypadku parku krajobrazu priorytetowego Dolina Noteci podstawową rekomendacją, która zawarta jest w audycie krajobrazowym jest zapis - kontynuacja działalności rolniczej. Na koniec mówca poprosił o przyjęcie omawianej uchwały.

Radny **Jarosław Maciejewski** zaznaczył, że dziś rozmawiamy o audycie krajobrazowym, a nie parku krajobrazowym. Do stworzenia tego dokumentu obliguje Sejmik rozporządzenie Rady Ministrów z 11 stycznia 2019 roku w sprawie sporządzenia audytów krajobrazowych w opracowaniu, w oparciu m.in. o opracowanie i przygotowanie na zlecenie Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska. Obecnie nie został jeszcze przyjęty żaden audyt krajobrazowy, gdyż rozpoczęcie prac nad nimi opóźniło długie procedowanie przepisu wykonawczego. Wychodzi na to, iż sami rządzący nie wiedzieli jak opracować przepisy wykonawcze. Gdyby Marszałek nie podjął się stworzenia audytu, to zostałby on narzucony przez Wojewodę. Dziwi się rolnikom z terenów Doliny Noteci, że nie mówią o zagrożeniu, jakie stanowi kolej dużych prędkości. Zaznaczył, że uprawiając łąki nadnoteckie nie będzie już tak łatwego przejazdu w stronę zbytu pasz. Rządzący nawet nie zapytali mieszkańców o zdanie na temat kolei dużych prędkości przecinającą wzdłuż i wszerz Dolinę Noteci. Rolnictwo w strategii województwa wielkopolskiego jest elementem kluczowym. Wspomniał o czymś takim jak otaczający nas krajobraz. Mówca spotyka się bardzo często z grupami odnowy wsi, m.in. w Atanazynie, gdzie tworzyli sołecką strategię rozwoju. Niedawno takie dokumenty tworzył w Gminie Rogoźno. Dowiedział się tam, że miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego często

uwzględniają zdania mieszkańców. Podał przykład inwestycji (fermy drobiu, fotowoltaika), które utrudniają życie mieszkańcom, niektórych miejscowości.

Radna **Mirosława Rutkowska-Krupka** jako Przewodnicząca Komisji Planowania Przestrzennego i Infrastruktury Technicznej, poinformowała, że cała procedura z przygotowaniem audytu była dokładnie omawiana. Nie było ukrywania żadnych rzeczy. Na każdym etapie, można było zadawać pytania i zgłaszać wnioski. Dziwi się, że goście mówili o Parku Krajobrazowym Dolina Noteci, który nie jest przedmiotem głosowanego dokumentu. Te wypowiedzi będą cenne, jeżeli kiedyś w ogóle taki park będzie powstawał.

Radny **Jan Grzesiek** zaznaczył, że audyt krajobrazowy ma za zadanie ochronić krajobraz, ochronić środowisko przed podejmowaniem różnych drastycznych działań gospodarczych, które mają wpływ negatywny na środowisko. Będzie on miał wpływ na różne działania gospodarcze, ponieważ decyzje budowlane wymagają właśnie uzgodnień środowiskowych. Mówca odniósł się do tematu ochrony terenów wiejskich. Nie chodzi o to, żeby zabudować te tereny fermami kur, trzody chlewnej, czy produkcji bydła opasowego. Wszystko musi być w rozsądnych ilościach. Radny zaapelował o przyjęcie audytu.

Marszałek **Marek Woźniak** chciał wyklarować pewne rzeczy. Audyt to dokument o charakterze nieco naukowym, który po pierwsze identyfikuje co mamy w przestrzeni, a po drugie prezentuje pewne rekomendacje, co z tą przestrzenią powinniśmy robić. Nie jest to dokument, który cokolwiek zakazuje, czy nakazuje w sposób taki, który by komuś odbierał jego prawa. Państwo, którzy mówili o naruszeniu demokracji i praw konstytucyjnych, niestety nie wczytali się bezpośrednio w ten dokument. Mówca zacytował fragment dokumentu, który jest ze strony Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego, który opisuje czym jest audyt krajobrazowy - *Audyt krajobrazowy to opracowanie sporządzone dla obszaru województwa, identyfikujące, charakteryzujące i waloryzujące oraz wskazujące sposoby kształtowania i ochrony krajobrazu. Zgodnie z ustawą o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, przeprowadzenie audytu krajobrazowego jest obowiązkowe przynajmniej raz na 20 lat. W ramach audytu powinny zostać wyznaczone tzw. krajobrazy priorytetowe, czyli obszary szczególnie cenne dla społeczeństwa ze względu na swoje wartości przyrodnicze, kulturowe, historyczne, architektoniczne, urbanistyczne, ruralistyczne lub estetyczne, widokowe. Wskazania co do kształtowania i ochrony tych krajobrazów będą uwzględniane w dokumentach planistycznych szczebla gminnego.* Marszałek zaznaczył, że władztwo planistyczne

nad danym terenem ma gmina i to ona decyduje o tym jakie elementy zabudowy, czy też jakie zakazy na jej obszarze będą obowiązywać. Niepotrzebne są obawy, że ten dokument, o charakterze głównie naukowym, spowoduje ograniczenie możliwości gospodarowania na własnych gruntach. Czym innym jest kwestia powiązania z wprowadzeniem parku krajobrazowego. Nawet jeśli jest rekomendacja idąca w tym kierunku, to nie znaczy, że my taką decyzję jesteśmy zobowiązani podjąć, to jest decyzja o innym charakterze. Wstępne rozpoznanie możliwości powstania tego parku krajobrazowego było rzeczywiście prowadzone, ale nigdy nie podjęliśmy decyzji o tym, żeby zdecydowanie ten park krajobrazowy powołać. Należy odbyć konsultacje społeczne i uzyskanie zgody społeczności. Marszałek jako przewodniczący Zarządu Województwa Wielkopolskiego podkreślił, że nie będą procedować kwestii parku krajobrazowego na tej oraz na kolejnych Sesjach również. Sprawa wymaga naprawdę dłuższego procesu uzgodnień, rozmów i przygotowania. To była inicjatywa płynąca m.in. z Zespołu Parków Krajobrazowych, żeby być może przewidywać rozwój tej formy chronienia przestrzeni na obszarze województwa, ale nie jest to dla nas w tej chwili sprawa priorytetowa i pierwszoplanowa. Zaznaczył też, że wiele ograniczeń, czy zakazów, o których mówili goście wygląda nieco inaczej, jeśli się temu w szczegółach przyjrzeć, ale to jest na zupełnie inny czas i inną rozmowę. Nic nie będzie robione wbrew woli mieszkańców.

Radny **Adam Bogrycewicz** podziękował Marszałkowi zwłaszcza za sprostowanie wszystkich dotychczas wypowiedzianych przez, niezbyt przygotowanych do tematu, Radnych, czy Członków Zarządu. Marszałek przyznał, że z audytu wynika rekomendacja dla utworzenia parku. Powiedział też, że Zarząd nie będzie procedował Parku Krajobrazowego Dolina Noteci. Mówca wspominał o uchwale nr 6069/2023 Zarządu Województwa Wielkopolskiego z 12 stycznia 2023 roku. Jest to uchwała w sprawie przyjęcia skierowania do uzgodnień oraz przeprowadzenia konsultacji województwa wielkopolskiego, w sprawie Parku Krajobrazowego Dolina Noteci. Czyli te działania były wcześniej podejmowane. Podziękował rolnikom i radnym gminy Szamocin, którzy podnieśli w tej sprawie głos. Radny był zapraszany na spotkania, np. na Pana Radnego Jarosława Maciejewskiego w Białośliwiu czekano, ale nie przyjechał. Mówca poświęcił dużo czasu na analizę tego tematu. Dodał, że źle się stało, iż tak ważny temat omawiamy w ograniczonym czasie i liczbie wypowiedzi. Dodał że Wicemarszałek Wojciech Jankowiak nie odniósł się do tego, w czym zapewniano przedsiębiorców i samorząd Czarnkowa, iż projekt tego audytu będzie jeszcze w pewnych obszarach prostowany i wyjaśniany.

Wicemarszałek **Wojciech Jankowiak** odniósł się do słów przedmówcy. Zaznaczył, że merytorycznie zostało wszystko wyjaśnione. Sprostowania dotyczyć mogą pomyłek pisarskich, gdzie północ została omyłkowo zastąpiona wyrazem południe. Natomiast co do meritum uzgodnień z przedsiębiorcami i zainteresowanymi nie ma żadnych wątpliwości.

Radny **Zbigniew Czerwiński** dodał, iż wszyscy troszczymy się żeby ziemie rolne były w sposób właściwy wykorzystywane, bo to jest wielkie bogactwo naszego regionu. Natomiast przebieg tej dyskusji i wypowiedzi przybyłych gości, wskazują na to, że jednak budzi to poważne obawy. W trakcie tego opracowania wytypowano 120 krajobrazów priorytetowych, które w świetle wypowiedzi przygotowujących to ekspertów, powinny być chronione najlepiej w formie parku krajobrazowego. Wydaje się, że te obawy gości, którzy przybyli na dzisiejszą sesję, właśnie z tego wynikały. Nawiązał także do wypowiedzi Radnego Jarosława Maciejewskiego, który mówił, iż szprycha CPK ma iść wzdłuż Doliny Noteci. Zapytał gdzie Radny widział taką mapę i poprosił, żeby nie dezinformować opinii publicznej w tej kwestii.

Następnie głos zabrał kolejny gość – Pan Maciej Dahkle. Zapytał on dlaczego w audycie krajobrazowym znajduje się park Doliny Noteci, który nie istnieje. Odniósł też, wrażenie, że zdaniem Radnych rolnicy degradują środowisko, a przemawiający nie mają pojęcia o rolnictwie.

Wicemarszałek **Wojciech Jankowiak** ponownie wyjaśnił, że jest wyznaczony krajobraz priorytetowy Dolina Noteci, w rekomendacjach jest powiedziane, z zachowaniem dotychczasowej funkcji produkcji rolniczej itd. Jedną z form rekomendacji jest ewentualnie utworzenie parku, który po pierwsze nie jest wyznaczony co do granic, po drugie nie stanowi obowiązku, dlatego że władztwo planistyczne zostaje przy gminie. Ochrona krajobrazu priorytetowego Dolina Noteci będzie przede wszystkim, z zachowaniem dotychczasowych funkcji, utrzymaniem produkcji rolniczej. Ewentualnie rekomendacja, żaden nakaz, bo to nie jest prawo miejscowe, utworzenie parku krajobrazowego.

Marszałek **Marek Woźniak** zaznaczył, że audyt przygotowali naukowcy i specjaliści w tych dziedzinach, dokonali oceny stanu i zadali pewne rekomendacje. Czy z nich skorzystamy, czy z nich nie skorzystamy, to jest decyzja zupełnie inna. Będziemy to robić tylko wtedy, kiedy będzie akceptacja społeczna i wszyscy będziemy mieli przekonanie, że w taki, a nie inny sposób warto tę przyrodę i krajobraz chronić, nienaruszając czyichś istotnych, życiowych interesów. Czasami zdarza się, że chroni się pomimo naruszania czyichś indywidualnych interesów, ale odbywa się to raczej w drodze społecznego porozumienia. Radny Adam Bogrycewicz wspomniał, że zaczęła się procedura dotycząca

parku krajobrazowego. Nie przebiegała ona pomyślnie, dlatego temat parku nie będzie procedowany dalej. W audycie znajduje się rekomendacja naukowa, z którą możemy się zgodzić albo nie.

Radni nie wnieśli uwag.

Uchwała została podjęta przy głosach:

za: 24,

przeciw: 12,

wstrzymujących: 0.

Uchwała nr LI/1000/23 stanowi [załącznik nr 5](#) do protokołu.

Ad. 8. Podjęcie uchwały w sprawie wyrażenia zgody na przekazanie przez Województwo Wielkopolskie pomocy finansowej Gminie Łobżenica.

Przewodnicząca poinformowała, że do projektu uchwały załączone są stosowne opinie Komisji Sejmiku Województwa Wielkopolskiego.

Radni nie wnieśli uwag.

Uchwała została podjęta przy głosach:

za: 34,

przeciw: 0,

wstrzymujących: 0.

Uchwała nr LI/1001/23 stanowi [załącznik nr 6](#) do protokołu.

Ad. 9. Podjęcie uchwały w sprawie udzielenia zgody na dokonanie darowizny na rzecz Miasta Kalisza.

Przewodnicząca poinformowała, że do projektu uchwały załączone są stosowne opinie Komisji Sejmiku Województwa Wielkopolskiego.

Uchwała została podjęta przy głosach:

za: 33,

przeciw: 0,

wstrzymujących: 0.

Uchwała nr LI/1002/23 stanowi [załącznik nr 7](#) do protokołu.

Ad 10. Podjęcie uchwały w sprawie udzielenia pomocy finansowej jednostkom samorządu terytorialnego w 2023 roku.

Przewodnicząca poinformowała, że do projektu uchwały załączone są stosowne opinie Komisji Sejmiku Województwa Wielkopolskiego.

Radni nie wnieśli uwag,

Uchwała została podjęta przy głosach:

za: 33,

przeciw: 0,

wstrzymujących: 0.

Uchwała nr LI/1003/23 stanowi [załącznik nr 8](#) do protokołu.

Ad 11. Podjęcie uchwały w sprawie powierzenia zadania własnego Województwa Wielkopolskiego Gminie Rokietnica.

Przewodnicząca poinformowała, że do projektu uchwały załączone są stosowne opinie Komisji Sejmiku Województwa Wielkopolskiego.

Uchwała została podjęta przy głosach:

za: 33,

przeciw: 0,

wstrzymujących: 0.

Uchwała nr LI/1004/23 stanowi [załącznik nr 9](#) do protokołu.

Ad 12. Podjęcie uchwały w sprawie prowadzenia Wielkopolskiego Muzeum Niepodległości jako wspólnej instytucji kultury Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego i Województwa Wielkopolskiego.

Przewodnicząca poinformowała, że do projektu uchwały załączone są stosowne opinie Komisji Sejmiku Województwa Wielkopolskiego.

Radny **Zbigniew Czerwiński** wyraził zadowolenie z tej uchwały. Ma nadzieję, że w wyniku jej przyjęcia w krótkim czasie będziemy mogli się cieszyć podpisaniem tego porozumienia, a to oznacza przełom w zakresie tak ważnej inwestycji dla Wielkopolan, jak Muzeum Powstania Wielkopolskiego.

Uchwała została podjęta przy głosach:

za: 33,

przeciw: 0,

wstrzymujących: 0.

Uchwała nr LI/1005/23 stanowi [załącznik nr 10](#) do protokołu.

Ad 13. Podjęcie uchwały zmieniającej uchwałę w sprawie określenia zasad udzielania dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków położonych lub znajdujących się na obszarze województwa wielkopolskiego.

Przewodnicząca poinformowała, że do projektu uchwały załączone są stosowne opinie Komisji Sejmiku Województwa Wielkopolskiego.

Radni nie wnieśli uwag.

Uchwała została podjęta przy głosach:

za: 33,

przeciw: 0,

wstrzymujących: 0.

Uchwała nr LI/1006/23 stanowi [załącznik nr 11](#) do protokołu.

Ad 14. Podjęcie uchwały zmieniającej uchwałę w sprawie nadania Statutu Centrum Doskonalenia Nauczycieli w Koninie.

Przewodnicząca poinformowała, że do projektu uchwały załączone są stosowne opinie Komisji Sejmiku Województwa Wielkopolskiego.

Radny **Krzysztof Sobczak** po zapoznaniu się z uzasadnieniem projektu uchwały, w którym mówi się o tym, że zmiana ma być wprowadzona w związku z dodaniem kursu kwalifikacyjnego wychowania do życia w rodzinie, a z treści dowiadujemy się, że zmiana ma również dotyczyć § 20

statutu. Dotyczy również pozostałych centrów, gdzie można utworzyć następujące stanowiska: wicedyrektorów, kierowników pracowni w ośrodku, kierowników filii w bibliotece i kierowników działów biblioteki. W uzasadnieniu nie mamy ani słowa o tym w jakim celu ma być zwiększona liczba stanowisk kierowniczych w poszczególnych CDN-ach. Zwiększając liczbę osób na stanowiskach kierowniczych, w uzasadnieniu powinniśmy poznać przestanki z jakich powodów to jest czynione. Wyraził nadzieję, że tym powodem nie jest to, aby dostosować statuty ośrodków do aktualnego stanu faktycznego funkcjonowania Centrów Doskonalenia Zawodowego. Ze względu na to, że nie mamy uzasadnienia do tych, do tej części Radny zgłosił poprawkę polegająca na wykreśleniu pkt. 3 w § 1. Zaapelował również do Komisji Rewizyjnej, aby przyjrzała się funkcjonowaniu Centrów Doskonalenia Nauczycieli w zakresie ich zgodności z obowiązującymi dotychczas statutami tych jednostek.

Członek Zarządu **Paulina Stochniałek** poinformowała, że w tych centrach, w których wprowadzany jest ten zapis, niczego nie dostosowujemy. Tam w tej chwili nie ma jeszcze stanowiska wicedyrektora i nie wiadomo, czy będzie. W niektórych już są, to zostało już przepracowane. Natomiast Ośrodki Doskonalenia Nauczycieli i Centrum Doskonalenia Nauczycieli przede wszystkim zwiększają zakres zadań i to, tego dotyczą paragrafy. Natomiast też my wiemy, że zastępstwo jest rzeczą absolutnie naturalną, dlatego może być taka potrzeba, że chcielibyśmy móc powołać wicedyrektora w tych ośrodkach w których to w tej chwili się w zapisie znajduje.

Radny **Zbigniew Czerwiński** stwierdził, iż Członek Zarządu Pauliny Stochniałek nie panuje nad obszarem, którym zawiaduje, ponieważ w Centrum Doskonalenia w Koninie na stronie figuruje, że jest dwóch wicedyrektorów. Zapytał na jakiej podstawie skoro statut tego ośrodka nie przewiduje, żeby było dwóch.

Członek Zarządu **Paulina Stochniałek** powiedziała, że zebranie w jednym miejscu zapisu, jaki otrzymuje brzmienie w całości ust. 2, nie dopisujemy, że zmieniamy pkt 1, 2, a 3, nie tylko podajemy w całości brzmienie i rzeczywiście w centrach zwiększony zakres kompetencji i zadań może wywoływać potrzebę wicedyrektorów jednego, dwóch lub więcej. W związku z tym może być powołanych więcej wicedyrektorów i to jest porządkujący zapis tego, co już wcześniej w statucie było, czy też było w stanie faktycznym.

Radny **Zbigniew Czerwiński** zapytał, że skoro według obowiązującego statutu może być jeden wicedyrektor, to jakim sposobem w Koninie już w dniu dzisiejszym jest ich dwóch?

Członek Zarządu **Paulina Stochniałek** wyjaśniła, że jedna osoba jest zastępcą dyrektora Centrum Doskonalenia Nauczycieli, natomiast druga osoba w Koninie dotyczy biblioteki pedagogicznej. Przy centrach mamy też przypisane biblioteki pedagogiczne, stąd też w przypadku Konina jest taka sytuacja.

Radny **Marek Sowa** zadał pytanie, dlaczego w bibliotece jest zastępca dyrektora, czy nie jest to niezgodne ze statutem? Ta osoba mogłaby pełnić funkcje kierownika.

Poprawka radnego Krzysztofa Sobczaka w sprawie wykreślenia z § 1 pkt 3 – nie została uwzględniona:

za: 10,

przeciw: 23,

wstrzymujących: 0.

Uchwała została podjęta przy głosach:

za: 24,

przeciw: 5,

wstrzymujących: 3.

Uchwała nr LI/1007/23 stanowi [załącznik nr 12](#) do protokołu.

Ad. 15. Podjęcie uchwały zmieniającej uchwałę w sprawie nadania Statutu Centrum Doskonalenia Nauczycieli w Lesznie.

Przewodnicząca poinformowała, że do projektu uchwały załączone są stosowne opinie Komisji Sejmiku Województwa Wielkopolskiego.

Poprawka radnego Krzysztofa Sobczaka w sprawie wykreślenia z § 1 pkt 3 – nie została uwzględniona:

za: 10,

przeciw: 22,

wstrzymujących: 0.

Uchwała została podjęta przy głosach:

za: 24,

przeciw: 6,

wstrzymujących: 2.

Uchwała nr LI/1008/23 stanowi [załącznik nr 13](#) do protokołu.

Ad. 16. Podjęcie uchwały zmieniającej uchwałę w sprawie nadania Statutu Centrum Doskonalenia Nauczycieli w Pile.

Przewodnicząca poinformowała, że do projektu uchwały załączone są stosowne opinie Komisji Sejmiku Województwa Wielkopolskiego.

Poprawka radnego Krzysztofa Sobczaka w sprawie wykreślenia z § 1 pkt 3 – nie została uwzględniona:

za: 12,

przeciw: 22,

wstrzymujących: 0.

Uchwała została podjęta przy głosach:

za: 25,

przeciw: 8,

wstrzymujących: 1.

Uchwała nr LI/1009/23 stanowi [załącznik nr 14](#) do protokołu.

Ad. 17. Podjęcie uchwały zmieniającej uchwałę w sprawie nadania Statutu Ośrodka Doskonalenia Nauczycieli w Kaliszu.

Przewodnicząca poinformowała, że do projektu uchwały załączone są stosowne opinie Komisji Sejmiku Województwa Wielkopolskiego.

Poprawka radnego Krzysztofa Sobczaka w sprawie wykreślenia z § 1 pkt 3 – nie została uwzględniona:

za: 9,
przeciw: 23,
wstrzymujących: 0.

Uchwała została podjęta przy głosach:

za: 24,
przeciw: 9,
wstrzymujących: 0.

Uchwała nr LI/1010/23 stanowi [załącznik nr 15](#) do protokołu.

Ad. 18. Podjęcie uchwały zmieniającej uchwałę w sprawie nadania Statutu Ośrodkowi Doskonalenia Nauczycieli w Poznaniu.

Przewodnicząca poinformowała, że do projektu uchwały załączone są stosowne opinie Komisji Sejmiku Województwa Wielkopolskiego.

Radni nie wnieśli uwag.

Uchwała została podjęta przy głosach:

za: 25,
przeciw: 9,
wstrzymujących: 0.

Uchwała nr LI/1011/23 stanowi [załącznik nr 16](#) do protokołu.

Ad. 19. Podjęcie uchwały w sprawie powierzenia Gminie Miejskiej Wągrowiec zarządzania w zakresie bieżącego utrzymania czystości i pielęgnacji zieleni przydrożnej dróg wojewódzkich nr 190 i 241 na terenie Miasta Wągrowca.

Przewodnicząca poinformowała, że do projektu uchwały załączone są stosowne opinie Komisji Sejmiku Województwa Wielkopolskiego.

Uchwała została podjęta przy głosach:

za: 33,
przeciw: 0,

wstrzymujących: 0.

Uchwała nr LI/1012/23 stanowi [załącznik nr 17](#) do protokołu.

Ad. 20. Podjęcie uchwały w sprawie wyrażenia zgody na przekazanie przez Województwo Wielkopolskie pomocy finansowej na zadania w zakresie bezpieczeństwa publicznego Gminie Miejskiej Słupca.

Przewodnicząca poinformowała, że do projektu uchwały załączone są stosowne opinie Komisji Sejmiku Województwa Wielkopolskiego.

Radni nie wnieśli uwag.

Uchwała została podjęta przy głosach:

za: 35,

przeciw: 0,

wstrzymujących: 0.

Uchwała nr LI/1013/23 stanowi [załącznik nr 18](#) do protokołu.

Ad. 21. Podjęcie uchwały w sprawie powołania Komisji konkursowej do przeprowadzenia konkursu na stanowisko Dyrektora Wojewódzkiego Szpitala dla Nerwowo i Psychiczenie Chorych "Dziekanka" im. Aleksandra Piotrowskiego w Gnieźnie.

Przewodnicząca poinformowała, że do projektu uchwały załączone są stosowne opinie Komisji Sejmiku Województwa Wielkopolskiego.

Radni nie wnieśli uwag.

Uchwała została podjęta przy głosach:

za: 34,

przeciw: 0,

wstrzymujących: 0.

Uchwała nr LI/1014/23 stanowi [załącznik nr 19](#) do protokołu.

Ad. 22. Podjęcie uchwały w sprawie powołania Rady Społecznej działającej przy Wojewódzkim Szpitalu Neuropsychiatrycznym im. Oskara Bielawskiego w Kościanie.

Przewodnicząca poinformowała, że do projektu uchwały załączone są stosowne opinie Komisji Sejmiku Województwa Wielkopolskiego.

Radni nie wnieśli uwag.

Uchwała została podjęta przy głosach:

za: 34,

przeciw: 0,

wstrzymujących: 1.

Uchwała nr LI/1015/23 stanowi [załącznik nr 20](#) do protokołu.

Ad. 22 A. Podjęcie uchwały w sprawie: stanowiska Sejmiku Województwa Wielkopolskiego w odniesieniu do pogarszającej się sytuacji w rolnictwie.

Radny **Zbigniew Czerwiński** złożył wniosek o przesłanie projektu uchwały do Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi. Wniosek nie uzyskał wymaganej większości, dlatego dalej procedowano ww. projekt uchwały.

za: 17,

przeciw: 17,

wstrzymujących: 0.

Radna **Zofia Szalczyk** w imieniu Klubu PSL przedstawiła projekt stanowiska w sprawie pogarszającej się sytuacji w rolnictwie. Na wstępie uznała, że nic nie stoi na przeszkodzie, aby w tej sprawie zwołać również Sesję nadzwyczajną. Pozwoliłoby to na poruszenie większej liczby zagadnień, niż w stanowisku. W stanowisku skupiono się na kilku aktualnych problemach. Rozwój rolnictwa w województwie wielkopolskim należy do kluczowych celów w naszej strategii. Mówczyni przytoczyła wskaźnik koniunktury rolnej opracowany przez Szkołę Główną Handlową. Ten wskaźnik w ostatnim okresie czasu jest pokazywany jako najniższy od początku obliczania wskaźnika. To jest od około 20 lat. Bardzo trudna jest sytuacja na rynku zbożowym. W ostatnim okresie czasu ceny skupu zbóż pszenicy, rzepaku, kukurydzy są istotnie niższe niż były w roku ubiegłym. Z drugiej strony inflacja jest wysoka. GUS publikował w lutym, że poziom inflacji rok do roku wynosi około 18% co oczywiście

przekłada się na sytuację ekonomiczną gospodarstw rolnych w taki sposób, że rosną ceny środków do produkcji rolnej. Z tego wynika, że rachunek ekonomicznych gospodarstw rolnych dzisiaj jest bardzo mało opłacalny lub przynosi straty. Znaczącej części gospodarstw rolnych grozi kryzys. Gwałtownie spada produkcja trzody chlewnej. Zmniejsza się nie tylko liczba zwierząt, ale zmniejsza się liczba gospodarstw, które się zajmują produkcją trzody chlewnej. Niepokojące jest to, że polska produkcja żywca wieprzowego nie pokrywa zapotrzebowania konsumentów w Polsce. Import wieprzowiny jest większy niż eksport. Prezentowane stanowisko kierowane do rządu wnosi o podjęcie wszelkich możliwych mechanizmów i działań, które zahamowałyby ten negatywny trend w zakresie sytuacji w rolnictwie, a przede wszystkim spowodowały odbudowę pogłowia trzody chlewnej w Polsce. Od 15 marca br. rolnicy składają wnioski o dopłaty bezpośrednie i będą je składać do 15 maja. Minęło już prawie 2 tygodnie nie ma jeszcze wielu przepisów wykonawczych, według których mogą te wnioski rolnicy składać. Stopień skomplikowania rozporządzeń wykonawczych Ministra Rolnictwa jest niebywały. Świadczy o tym chociażby to, że pracownicy ODR-ów się szkolą i nie mogą dokładnie zrozumieć, jak należy wnioski o dopłaty składać. Apelujemy naprawdę do resortu rolnictwa o powstrzymanie się z tworzeniem zbyt dużej biurokracji w obsłudze dopłat bezpośrednich. W wielu przepisach europejskich jest napisane, że szczegółowe zasady przyznawania pomocy określa państwo członkowskie. Najważniejszą sprawą jest pomóc rolnikom dobrze złożyć wnioski o dopłaty bezpośrednie bez zbędnej komplikacji.

Radny **Przemysław Ajchler** przyznał, że w różnych czasopismach branżowych i innych dotyczących rolnictwa, czytamy, że nasze rolnictwo jest faktycznie w najgorszej kondycji od wielu lat. Jest to wynik też może m.in. wojny, która, jest czynnikiem niespodziewanym wcześniej, wpływa na efektywność, ale też i polityki obecnej władzy, jeśli chodzi o kwestie trzody chlewnej. Mówca przytoczył dane ukazujące jak mocno zmniejszyła się liczba gospodarstw zajmujących się trzoda chlewną. Problemem jest także obrót paszą. Wykazał zadowolenie z pomysłu zorganizowania Sesji nadzwyczajnej w temacie rolnictwa.

Radny **Łukasz Grabowski** zaznaczył, że Klub PiS ubolewa z tego powodu, że to stanowisko, które dotyczy tak ważnych kwestii, jak rolnictwo zostało wniesione pod obrady Sejmiku w ostatniej chwili. Są tam błędy merytoryczne. Brak jest np. podania właściwej liczby gospodarstw rolnych Wielkopolsce. Samo wymienianie rozporządzeń bez możliwości zapoznania się z nimi i dyskusowania też trochę urąga Sejmikowi. Stanowisko mówi, że należy coś zrobić, ale nie proponuje żadnych

konkretnych rozwiązań. Mówca zwrócił uwagę na to, że przede wszystkim przez ostatnie lata od 1990 roku największy wpływ na rolnictwo w Wielkopolsce i w naszym kraju mieli politycy Polskiego Stronnictwa Ludowego. Jeżeli przez lata pozwalało się na wpuszczanie do naszego kraju ferm zachodnich, które wykańczały indywidualnych rolników. 97% gospodarstw rolnych w tym roku otrzymuje wyższe dopłaty do hektara. Jest to spowodowane utrzymaniu uzupełniającej płatności podstawowej finansowanej z budżetu krajowego oraz zwiększeniu środków na płatność redystrybucyjną i to dotyczy 97% rolników, czyli w tym gospodarstw do 50 ha, czyli tych powyżej 50 ha jest 3%. Skomplikowanie wniosków, wynika z wprowadzenia "Europejskiego Zielonego Ładu" i ekosystemów. To nie Ministerstwo Rolnictwa wprowadza trudniejsze wymagania tylko Komisja Europejska. Rząd Prawa i Sprawiedliwości przez ostatnie lata zwiększył zwrot akcyzy na paliwo rolnicze, uwolnił rolniczy handel detaliczny, wprowadził dopłaty do nawozów o wartości blisko 4 mld zł. Przez ostatnie lata zostały podwojone emerytury rolnicze. Nie możemy zapominać o tym, że na Ukrainie jest wojna. Radny zdaje sobie sprawę z trudnej sytuacji ze zbożem. Zapytał retorycznie, czy należy zamknąć granicę na zboże z Ukrainy? Stwierdził, iż zboże z Ukrainy jest na granicach plombowane. Będzie ono zabezpieczone i plomby będą zdejmowane w koncesjonowanych magazynach lub w innych krajach wskazanych jako docelowe. Zboże, którego miejscem docelowym jest Polska będzie podlegało jeszcze bardziej ścisłym kontrolom odpowiednich służb. Będą wprowadzane dopłaty dla rolników. Będą dodatkowe środki rekompensujące skutki podnoszenia cen w wyniku zakłóceń na rynku pszenicy i kukurydzy spowodowanych przez agresję Rosji na Ukrainę. Działań na bieżąco podejmowanych jest mnóstwo i zaapelował o niewykorzystywanie rolnictwa do prowadzenia bieżącej kampanii wyborczej. Radny także wyraził chęć zorganizowania Sesji nadzwyczajnej, na której mogliby porozmawiać z rolnikami.

Radny **Zbigniew Czerwiński** podkreślił, że złą decyzją było nieprzeście tego projektu do komisji, ponieważ wymaga ono przepracowania. Kwestia zasadnicza związana z ceną zbóż. Wnioskodawcy odwołali się do ceny z roku 2022. Kiedy ze względu na niepokój i obawy, że zboże ukraińskie nie trafi na rynek światowy te ceny wzrosły do poziomu powyżej 1500 zł za tonę. Natomiast w tej chwili one są zbliżone do poziomu, który był w roku 2021. Mówca przypomniał, że przedstawiciele Platformy i PSL-u w 2022 roku straszili nas, że chleb będzie po 30 zł, że tak bardzo podrożeje zboże. Oczywiście w tej chwili mamy taką sytuację, że rzeczywiście te ceny nieco spadły, ale też są takie sytuacje, które mogą powodować, że cena zboża wzrośnie, ponieważ z uwagi na pogodę np. Francja i Włochy nadal borykają się z bardzo dużym niedoborem wody, a Francja jest

jednym z ważniejszych producentów zboża w Europie, zwłaszcza pszenicy. Lepiej byłoby, gdybyśmy porozmawiali, spotkali się, zapraszając ekspertów przeanalizowali tę sytuację i pomyśleli, co możemy zrobić zgodnie z tym, przyjmując do wiadomości ograniczenia, które nakładają na nas przepisy unijne. Radny należy do euro-sceptyków albo euro-realistów, a PO i PSL często są euro-entuzjastami. W takim układzie powinni przyjąć te regulacje, które z Brukseli płyną. Na koniec Radny zaznaczył, że żałuje, iż ten projekt pojawił się w ostatniej chwili i nie został omówiony na komisji. Wyraził nadzieję na zwołanie Sesji nadzwyczajnej w tej sprawie.

Radny **Jan Grzesiek** przedstawił swoje spostrzeżenia z pozycji firmy finansowej i potwierdził spadek opłacalności produkcji rolnej. W związku z tym rolnicy w odniesieniu do wniosków kredytowych są na granicy tzw. zdolności kredytowych. Uniemożliwia im to występowanie o kolejne kredyty jak i również pod znakiem zapytania jest obsługa dotychczasowych kredytów. Z drugiej strony rzeczywiście w odniesieniu do procedur związanych z liniami kredytowymi, w pewnym zakresie one się nie zmieniły. Natomiast tworzenie planów finansowych w gospodarstwie jest niesamowicie utrudnione przez destabilizację rynków, przez dopłaty zarówno do paliwa, nawozów, czy do innych części produkcji rolnych. Cała ta kwestia jest złożona w kontekście finansowym. Do tego dochodzi brak inwestycji rolników w działania rozwojowe. Pokazuje to obawy przed poniesieniem stóp procentowych. Podkreślił także spadek liczby gospodarstw zajmujących się trzoda chlewną. Na koniec Radny zaproponował, że zmienić zapis w załączniku do uchwały, iż *Sejmik Wielkopolskiego apeluje do rządu Prawa i Sprawiedliwości*, ponieważ często tak wyraża się Premier.

Radny **Andrzej Pichet** stwierdził, że Radni koalicji rządzącej w Sejmiku wypowiedzieli się merytorycznie i wiedzą na czym polega rolnictwo. Dodał, że aby wiedzieć o problemach w rolnictwie wystarczyło być na Gali Wielkopolski Rolnik Roku. To było święto rolnictwa, gdzie w kuluarach można było posłuchać o problemach rolników. Brak wsparcia rządu, takie puste slogany rzucone z ekranów telewizyjnych, to nie jest to czego im potrzeba. Im potrzeba stabilności, pewności i tego, że wyprodukowane zboże, czy wykonane produkty sprzedają się na rynku, a nie wprowadza się tylnymi drzwiami produkty ze Wschodu. Radny zgodził się, iż potrzebna jest osobna Sesja w tym temacie. Poinformował, że będzie głosował za przyjęciem stanowiska. Trudno polemizować z Radnymi Prawa i Sprawiedliwości, którzy, jeżeli jest dobrze, to mówią, że to jest zasługa Rządu Prawa i Sprawiedliwości, a nie tej złej Unii, a jak jest źle, to wtedy jest ta zła Unia, a my jesteśmy dobrzy.

Radny **Robert Popkowski** również poparł pomysł zwołania Sesji nadzwyczajnej. Poinformował, że były wiceminister, obecnie poseł Norbert Kaczmarczyk zwrócił się w tamtym tygodniu do Henryka Kowalczyka Wicepremiera i Ministra Rolnictwa z 21 postulatami i z zapytaniami dotyczącymi rozwiązania problemów. Bo nikt nie ukrywa i nikt nie powie, że problemu nie ma. Słuchając dzisiaj wypowiedzi Pana Radnego Łukasza Grabowskiego wynika, że część z tych 21 postulatów jest zrealizowana. Radny uważa, że to stanowisko jest przedwczesne, a Sesja nadzwyczajna pozwoli dogłębnie zapoznać się z problemem wyjaśnić ewentualne niejasności.

Radny **Przemysław Ajchler** uznał, iż doraźne dorzucanie środków finansowych do rolnictwa nie zmienia sytuacji całościowej. Może pomagają, ale w krótkim okresie. Obecna władza obiecywała terminy, zbożowy agroport. To są tylko i wyłącznie obietnice, bo nic z tego nie ma i nic z tego nie wynika.

Radny **Marek Sowa** zwrócił uwagę, iż radny Andrzej Pichet twierdził, iż merytorycznie wypowiadali się tylko Radni kołacji rządzącej. Zauważył, że Radni Łukasz Grabowski czy Zbigniew Czerwiński, także mówili merytorycznie i rzeczowo. Takiej pomocy, jaką rząd udzielił rolnictwu, nie było nigdy w skali Polski. W tej chwili rząd działa na bieżąco. Musi czasami podejmować decyzje dramatyczne. Zaznaczył, iż to stanowisko jest typowo polityczną wrzutką. W kontekście Gali Wielkopolskiego Rolnika Roku stwierdził, iż Marszałek uderzał w wypowiedział w rząd PiS. Mówca zapytał jednak, że dlaczego skoro jest tak źle to tak dobrze prosperują ci wyróżnieni rolnicy. Tam przecież było widać piękne jest polskie rolnictwo. Jest wojna, była pandemia jest wiele innych rzeczy, które powodują trudności dla rolników i które trzeba rozwiązać merytorycznie, a nie wrzutkami polityczne.

Radny **Andrzej Pichet** nie zarzucał Radnym Łukaszowi Grabowskiemu i Zbigniewowi Czerwińskiemu, natomiast każdy ma swoje zdanie.

Radna **Zofia Szalczyk** odniosła się do słów "takiej pomocy nigdy nie było" oraz do tego, że "teraz będą wyższe dopłaty bezpośrednie". Faktem jest, że tak dużej pomocy, jaka była w poprzedniej perspektywie finansowej, nigdy nie było. Los sprawił, że wdrażał tę pomoc rząd Prawa i Sprawiedliwości. Przypomniała, że pan Premier Tusk i Pan Minister Kalemba wynegocjowali w lutym 2013 roku dla Polskiego Rolnictwa kwotę 32,2 mld euro. N obecną perspektywę finansową, która jest od 2021 roku wynegocjowano kwotę 32 158 000 000 EUR. Nie jest to kwota wyższa. Nie może być

sytuacji takiej, że teraz będą większe dopłaty bezpośrednie, ponieważ matematycznie nie jest to możliwe.

Radny **Jan Grzesiek** zgodził się, że pewne elementy dyrektyw unijnych czy wynikających z tego tytułu rozporządzeń są przekazywane, ale również w kompetencji państw członkowskich jest możliwość dopracowywania tych dokumentów. Wspomniał też o protestach rolników, którym Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej deklarował okrągły stół z pewnego gremium. Desygnowany do niego był mówca, który podkreślił, że do tej pory nie odbyło się, żadne spotkanie.

Radny **Jarosław Maciejewski** zapytał kto jest komisarzem do spraw rolnictwa w Unii Europejskiej. Retorycznie zapytał, czy to nie pan Janusz Wojciechowski? Człowiek z szeregów Prawa i Sprawiedliwości, który polskie rolnictwo traktuje jak przysłowiowy element jemu niekoniecznie potrzebny. Było mówione, że obecny rząd udzielił dużego wsparcia. Dlaczego zatem rolnicy wyjeżdżają na ulice, strajkują, skąd taka sytuacja? Stopień irytacji polskich rolników, wielkopolskich rolników jest już na granicy. Sejmik województwa nie posiada uprawnień bezpośrednich do wdrażania rozwiązań. Gdyby takowe posiadał, to już dawno koalicja rządząca wprowadziłaby rozwiązania, które zadowolilyby rolników wielkopolskich. Na poprzedniej Sesji Radna Zofia Szalczyk powiedziała o podaży pieniądza na rynku polskim. W 2015 roku podaż pieniądza, a więc nadwyżka gotówki w obrocie nad pokryciem gospodarczym, czyli towarem, który istnieje wynosiła 1,2 bln zł. Na koniec 2021 roku ta wartość wynosi 2,5 bln zł. To tutaj są ukryte rządowe dofinansowania oraz wsparcia. Rząd nie robi nic, co mogłoby wzmocnić potencjał gospodarczy. Szuka rozwiązań na zasadzie dodrukowania pieniędzy, wypuszczenia obligacji i szukania poparcia w słupkach wyborczych. Kolejna rzecz to inflacja. Inflacja bazowa na poziomie 12% jest tylko i wyłącznie wynikiem nieudolnego systemu gospodarowania zarządzania tym państwem. M.in. rolnictwo, gałąź, która w Wielkopolsce jest gałęzią wiodącą stoi na skraju swojej opłacalności, co potwierdził kolega Jan Grzesiek i potwierdzają to rolnicy.

Radny **Zbigniew Czerwiński** stwierdził, że wypowiedź przedmówcy nic nie wniosła. Nie było żadnej konstruktywnej propozycji. Źle się stało, że ten wniosek nie trafił do komisji. W tej chwili kwestia na rynku zbóż jest poważnym problemem. Wynika ze splotu bardzo wielu okoliczności, w którym niebagatelną rolę odgrywa konflikt na Ukrainie. W momencie, kiedy były zablokowane możliwości transportu morskiego, tonę pszenicy na Ukrainie można było kupić za 100 zł. Taka była

skala. Wiadomo, że na tych transferach różni ludzie robili gigantyczne interesy. To jest sytuacja, z którą trzeba się zmierzyć. Radny wyraził nadzieję, że dojdzie do poważnej rozmowy w tej kwestii.

Radny **Marek Sowa** zwrócił się do Radnego Jarosława Maciejewskiego, który mówił, że byłoby pięknie gdyby to Po i PSL rządziło. Zacytował kilka wypowiedzi z czasów rządu PO-PSL. Pierwsze słowa to było: *nie mam guzików itd. itd.* Chodzi o to, żeby ceny były niższe. Drugie: *zmień pracę, weź kredyt.* A trzecie kwestia to jak był tamten rząd to wycelował karabiny do górników i strzelał do nich.

Radny **Jarosław Maciejewski** stwierdził, że część kolegów Radnych mówi tylko po to, żeby coś powiedzieć. Radny Zbigniew Czerwiński próbuje zdezaktywować wypowiedzi mówcy, a sam wprowadza chaos i zamęt w swojej wypowiedzi. Jako przewodniczący Klubu PiS powinien rozumieć, dlaczego podnoszony jest tak silny i zdecydowany głos w obronie polskiego i wielkopolskiego rolnictwa. W kontekście wypowiedzi Radnego Marka Sowy pozostawił go tylko z jego cytatami. Mówca na Gali Wielkopolskiego Rolnika Roku spotkał się z dużymi producentami roślinnymi. Mówili, że jeżeli czegoś się nie zrobi to oni zaczną bankrutować. Rządzący kazali im nie sprzedawać zboża, bo w 2022 roku będzie miało wyższą cenę. Dziś rolnicy stoją przed dylematem, za co mają kupić nawozy, czy olej napędowy na nadchodzącą kampanię żniwną, czy też prace polowe. Przykrym jest, że niektórzy próbują zdezaktywować wartość, którą my jako radni wnosimy do tej dyskusji. Swoją wiedzą, ale też i sposobem patrzenia i postrzegania problemów w rolnictwie i sytuacji na tym rynku.

Radny **Łukasz Grabowski** zwrócił uwagę, że na początku marca jako instytucje administracji rządowej wspólnie z Wojewodą i z Wielkopolską Izbą Rolniczą, z samorządem rolniczym organizowali w każdym powiecie Wielkopolski spotkania z rolnikami. Te spotkania się cieszyły gigantycznym zainteresowaniem. Nie jest tak jak Radni wnioskodawcy przedstawiają. Wielkopolska Izba Rolnicza stanęła na wysokości zadania jako współorganizator, nie konkurowała z nami, ale wspólnie prowadziła te szkolenia i spotkania z rolnikami. Zwrócił się do Radnego Jana Grzeška i wyraził ubolewanie, iż nie został zaproszony na spotkanie prezydenta. Stwierdził ironicznie, że Janusz Wojciechowski dzisiaj jako komisarz do spraw rolnictwa jest zły, a parę lat temu jak był prezesem Polskiego Stronnictwa Ludowego, to był dobry. Zwrócił uwagę, że ta wczorajsza gala to optyka ludzi niezwiązanych z rolnictwem, gdyby nie gwiazda wieczoru, która występowała po Marszałku, to pewnie byłoby bardzo mało osób. Każdy odebrałby wyróżnienia i pojechał do domu. Na miejscu było wielu samorządowców, ludzi żyjących z rolnictwa, więc nie przeceniał by słów o wielkich graczach narzekających na trudną sytuację. Na koniec podkreślił, że płatność bezpośrednia powyżej średniej

unijnej jest dla 97% gospodarstw z dopłatą budżetu państwa posiadających do 50 ha, a takich jest w naszym kraju najwięcej. Rząd Prawa i Sprawiedliwości wspiera jak nigdy wielkopolskie rolnictwo i wielkopolską wieś.

Wicemarszałek **Krzysztof Grabowski** zaznaczył jeżeli wypowiadają się Radni, zwłaszcza Pan Radny Łukasz Grabowski, na temat Gali Wielkopolskiego Rolnika Roku i jest pewien i przekonany, że tam przyjechali ludzie, bo jest jakaś gwiazda, no to może Radny powinien przyjść osobiście. Zobaczyć, porozmawiać z tymi ludźmi i wtedy się dopiero wypowiadać, bo naprawdę trudno komentować, wypowiedzi w sytuacji, kiedy Pan Radny nie ma pojęcia, kto tam był i jak to wyglądało. W kularach Radny usłyszałby, jaka jest trudna sytuacja w rolnictwie. To, że wyróżniamy najlepszych, nie oznacza, że w rolnictwie jest dobra sytuacja. Nigdy Wicemarszałek nie musiał tak wiele mówić na temat trudnej, złej sytuacji w rolnictwie. Na gali mówił o trudnej sytuacji, jeśli chodzi o rynek zbóż, bo ona jest dramatyczna. Również przedstawiciele PiS widzą jak trudna jest sytuacja na rynku i przytoczył cytaty: *Brak perspektywy, brak przewidywalności tego, co na rynku się dzieje. Informowałem o tym od wielu miesięcy. Informowały izbie rolnicze, że trzeba nad tym zapanować.* Są to słowa byłego Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi Jana Krzysztofa Ardanowskiego. On w przeciwieństwie do obecnego ministra ma wiedzę na temat tego co dzieje się na wsi. Kolejna trudna sytuacja to rynek trzody chlewnej, to pogłowie drastycznie zmalało w Wielkopolsce, 1 mln sztuk trzody chlewnej mamy mniej w ciągu ostatnich kilku lat. W kwestii afrykańskiego pomoru świń też jest wiele nierozwiązanych problemów. Natomiast w tej sprawie kilka kwestii zostało przedstawione na spotkaniu z ministrem rolnictwa i one zostały wdrożone. No ale trzeba było to przedstawić, bo niestety w ministerstwie nikt nie wpadł na pomysł, żeby strefy wprowadzać tylko w części powiatów, tam, gdzie jest ten teren zapowietrzony, a nie obejmować całe powiaty i w ten sposób utrudniać produkcję i pracę wszystkim rolnikom w danym powiecie. Kolejny problem, to trudna sytuacja na rynku skupu mleka. O kilkadziesiąt groszy na litrze zmniejszyły się opłaty za to mleko. Rolnicy pracują na skraju opłacalności. Trzeba o tym mówić i to robi prezentowane stanowisko. Przywołał wypowiedź Radnego Łukasza Grabowskiego o forach rolniczych, które były organizowane m.in. przez izbę rolniczą. Ale to nie izba rolnicza, tylko agencje rządowe wprowadziły tam taki mechanizm, że do zabrania głosu trzeba było się zgłosić, napisać na kartce imię, nazwisko, temat, czy pytanie, które chce się zadać, numer telefonu i adres mailowy, żeby było wiadomo, kto to pytanie zadaje. I oczywiście wtedy, kiedy te kartki trafiały do prowadzącego wybiórczo były traktowane i zadawano tylko takie pytania, na które były wygodne odpowiedzi. Wicemarszałek

ponownie przedstawił cytata: *Chłopi są pazerni, daje im się parę złotych przed wyborami i na nas zagłosują*. Takie słowa mówca usłyszał z ust najważniejszego polityka PiS-u. Odniósł się też do wypowiedzi Radnego Roberta Popkowskiego. Mówca cieszy się że pan Norbert Kaczmarczyk zwrócił się do ministra rolnictwa z postulatami i ma nadzieję, że zostaną zrealizowane. Szkoda, że zwraca się jak już nie jest wiceministrem rolnictwa. Zaproponował Solidarnej Polsce, że jeżeli zależy im na rolnictwie to powinni poprzeć wniosek o odwołanie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Na koniec dyskusji radny **Jan Grzesiek** wycofał swój wniosek o zmianę zapisu w załączniku do projektu uchwały.

Uchwała nie została podjęta przy głosach:

za: 23,

przeciw: 4,

wstrzymujących: 7.

Uchwała nr LI/1016/23 stanowi [załącznik nr 21](#) do protokołu.

Ad. 23. Podjęcie uchwały w sprawie utworzenia i nadania statutu Wielkopolskiemu Samorządowemu Centrum Rozwoju Wsi w Sielinku.

Przewodnicząca poinformowała, że do projektu uchwały załączone są stosowne opinie Komisji Sejmiku Województwa Wielkopolskiego.

Radny **Łukasz Grabowski** zacytował Jana Krzysztofa Ardanowskiego: *PSL od dawna nie reprezentuje rolników i mieszkańców wsi, raczej urzędników, którzy z rekomendacji tej partii zasiadają przede wszystkim w samorządach*. Następnie przeszedł do tematu Samorządowego Centrum Rozwoju Wsi w Sielinku. Każda inicjatywa, która ma służyć działaniu na rzecz środowiska, szeroko pojętego w Wielkopolsce na rzecz rolników zasługuje na uznanie. Chciałby zwrócić uwagę, że działają już: oddział terenowy Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa Wielkopolski, oddział Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa ze swoimi biurami powiatowymi w każdym powiecie, Wielkopolski Ośrodek Doradztwa Rolniczego, który jest chyba w prawie każdej gminie w Wielkopolsce, Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego z placówkami terenowymi w każdym prawie powiecie. Wielkopolska Izba Rolnicza, samorząd ze swoimi biurami w każdym powiecie, 31 biur powiatowych, Okręgowa Stacja Chemiczno-Rolnicza, Urząd Marszałkowski Województwa

Wielkopolskiego z Departamentem Rolnictwa i Rozwoju Wsi , Wielkopolski Urząd Wojewódzki z Wydziałem Infrastruktury Rolnictwa i w zakresie dbałości o dziedzictwo Muzeum Narodowe Rolnictwa w Szreniawie jako jednostka Samorządu Województwa Wielkopolskiego. Tych instytucji państwowych, które działają na rzecz rolników środowisk wiejskich jest w naszym województwie bardzo dużo, z budżetami grubo przekraczającymi możliwości samorządu województwa. Cały czas nie zostały wyjaśnione pewne kwestie. Czy taka instytucja jest potrzebna, ile ostatecznie będzie kosztowała, ile będzie etatów w tym kierowniczych, na jakich zasadach będzie zajmowała powierzchnio, skąd taki pomysł, czy jakieś analizy były tworzone w tym zakresie, czy jakieś konsultacje ze środowiskiem wiejskim albo z instytucjami działającymi takim jak Wielkopolska Izba Rolnicza, czy samorząd rolniczy. Radny nie twierdzi, iż samorząd rolniczy ma decydować za samorząd województwa, ale czy to chociaż konsultowano.

Uchwała została podjęta przy głosach:

za: 24,

przeciw: 0,

wstrzymujących: 11.

Uchwała nr LI/1017/23 stanowi [załącznik nr 22](#) do protokołu.

Ad. 24. Podjęcie uchwały w sprawie ustalenia składu osobowego komisji stałych Sejmiku Województwa Wielkopolskiego.

Przewodnicząca poinformowała, że do projektu uchwały załączone są stosowne opinie Komisji Sejmiku Województwa Wielkopolskiego.

Akces do Komisji Kultury złożyła Radna **Łucja Zielińska**.

Uchwała została podjęta przy głosach:

za: 32,

przeciw: 0,

wstrzymujących: 0.

Uchwała nr LI/1018/23 stanowi [załącznik nr 23](#) do protokołu.

Ad. 25. Podjęcie uchwały w sprawie rozpatrzenia petycji dotyczącej rozliczenia osób odpowiedzialnych za zaniechania czynności urzędniczych.

Przewodnicząca poinformowała, że do projektu uchwały załączone są stosowne opinie Komisji Sejmiku Województwa Wielkopolskiego.

Radni nie wnieśli uwag.

Uchwała została podjęta przy głosach:

za: 31,

przeciw: 0,

wstrzymujących: 4.

Uchwała nr LI/1019/23 stanowi [załącznik nr 24](#) do protokołu.

Ad. 26. Podjęcie uchwały w sprawie przyjęcia Stanowiska Sejmiku Województwa Wielkopolskiego w celu upamiętnienia 175. Rocznicy Powstania Wielkopolskiego (Powstania Poznańskiego) 1848 roku.

Przewodnicząca poinformowała, że do projektu uchwały załączone są stosowne opinie Komisji Sejmiku Województwa Wielkopolskiego.

Radny **Zbigniew Czerwiński** przedstawił prezentację, która stanowi [załącznik nr 25](#) do protokołu.

Radny **Filip Kaczmarek** dodał kilka słów o Karolu Libelcie. Jego postać była tak ważna, że centralizację poznańską czasami się nazywa wręcz komitetem Libelta. Karol Libelt po upadku powstania nie zaprzestał działalności patriotycznej niepodległościowej i był m.in. Prezesem Poznańskiego Towarzystwa Przyjaciół Nauk aż do śmierci do 1868 roku. Niedawno była rocznica wydarzenia, które świadczy, że już wówczas przywiązywano wagę do rocznic, dlatego że chyba takim najbardziej spektakularnym wydarzeniem, które Karol Libelt organizował jako Prezes Poznańskiego Towarzystwa Przyjaciół Nauk było świętowanie 400 rocznicy urodzin Mikołaja Kopernika, 19 lutego 1873 roku, co odbywało się w Toruniu, ale głównym organizatorem tych ogólnopolskich obchodów było PTPN. W zeszłym miesiącu mieliśmy 550 rocznicę urodzin Kopernika, też świętowaną w Toruniu. Karol Libelt napisał w 1844 roku pracę pt. „O miłości ojczyzny”, czyli jeszcze przed powstaniem, ona miała drugie wydanie w 1849 roku i kilkanaście lat temu Poznańskie Towarzystwo Przyjaciół Nauk

przedrukowało tą pracę, to drugie wydanie z 1849 roku. Dofinansowane to było przez Urząd Marszałkowski Województwa Wielkopolskiego. Następnie Radny odczytał dwa fragmenty: *Miłość ojczyzny uwarunkowana jest swobodami, jakie przynoszą ustawy polityczne, kocham ziemię moją i kocham lud mój, ale kocham też ustawy, bo w nich objawą jest duch narodu mego. Duch mądrości, duch swobody, duch pocieszyciel w krzywdach wszelkiego rodzaju. Pod jego tarczą usypiam spokojnie i nie troszczą mnie namiętności ludzkie trzymane przez rząd czuwający na wodzy. Kocham te prawa i instytucje, bo w nich jest cząstka woli mojej, one chcą dobra mojego i nieskończone korzyści przynoszą przez wychowanie publiczne, przez ustalone bezpieczeństwo i porządek, przez wymierzanie sprawiedliwości przez gospodarstwo żądne narodowe, podniesienie nauk, sztuk, przemysłu i handlu, a z nimi dobrego bytu przez utrzymywane stosunki z innymi narodami, przez bezpieczeństwo kraju na zewnątrz itp. Wszystkie te swobody dają wyobrażenie osobistej i politycznej wolności człowieka, a jako posiadającego i wykonywającego tą wolność robią go obywatele.* I drugi fragment: *Ustawa, czyli forma rządu przeważnie wpływa na podniesienie miłości ojczyzny. Mieszkańcy pod rządem samowładnym są w swej ojczyźnie, jak niewolnicy we własności pana. Pod instytucjami państwowymi, są jak domowi powiernicy pana. W krajach konstytucyjnych wznoszą się do godności pani domu żyjącej z mężem i panem swoim w rozłączeniu majątku. W rzeczach pospolitych oligarchicznych są rodzeństwem pod opieką i zarządem starszych braci swoich. W demokracjach sami są panami i zarządzają wspólnym mianem swoim.*

Uchwała została podjęta przy głosach:

za: 32,

przeciw: 0,

wstrzymujących: 0.

Uchwała nr LI/1020/23 stanowi [załącznik nr 27](#) do protokołu.

Ad. 26 A. Podjęcie uchwały w sprawie rozpatrzenia wniosku Ogólnopolskiej Izby Gospodarczej Ośrodków Szkolenia Kierowców z/s w Koszalinie, Polskiej Federacji Stowarzyszeń Szkół Kierowców z/s w Warszawie oraz Polskiej Izby Gospodarczej.

Przewodnicząca poinformowała, że do projektu uchwały załączone są stosowne opinie Komisji Sejmiku Województwa Wielkopolskiego.

Radni nie wnieśli uwag.

Uchwała została podjęta przy głosach:

za: 28,

przeciw: 0,

wstrzymujących: 5.

Uchwała nr LI/1021/23 stanowi [załącznik nr 28](#) do protokołu.

Ad. 27. Regionalny transport lotniczy w Wielkopolsce.

Radni nie wnieśli uwag.

Sejmik przyjął informację do wiadomości.

Ad. 28. Informacja o współpracy Województwa Wielkopolskiego z zagranicą w 2022 roku.

Radni nie wnieśli uwag.

Sejmik przyjął informację do wiadomości.

Ad. 29. Plan współpracy Województwa Wielkopolskiego z zagranicą w 2023 roku.

Radni nie wnieśli uwag.

Sejmik przyjął informację do wiadomości.

Ad. 30. Informacja o programach naprawczych samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej na lata 2022-2024, dla których podmiotem tworzącym jest Samorząd Województwa Wielkopolskiego.

Radni nie wnieśli uwag.

Sejmik przyjął informację do wiadomości.

Ad. 31. Raport z wykonania w roku 2022 Wojewódzkiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Programu Przeciwdziałania Narkomanii dla Województwa Wielkopolskiego na lata 2022-2026.

Radni nie wnieśli uwag.

Sejmik przyjął informację do wiadomości.

Ad. 32. Sprawozdanie z bieżącej działalności Zarządu Województwa Wielkopolskiego w okresie pomiędzy sesjami Sejmiku Województwa Wielkopolskiego.

Radni nie wnieśli uwag.

Sejmik przyjął sprawozdanie do wiadomości.

Ad. 33. Interpelacje i zapytania radnych.

Radny **Adam Bogrycewicz** złożył [interpelację](#) w sprawie obrony Centrum Strzelectwa Sportowego „Tarcza” w Pile.

Radny **Marek Sowa** złożył [zapytanie](#) w sprawie podejrzenia nieprawidłowości przy wyborze firmy „Konkret” przez komisję przetargową przy Wojewódzkim Szpitalu Zespolonym w Lesznie na wyposażenie remontowanego Oddziału Pediatrycznego, pomimo nie spełnienia warunków zawartych w Specyfikacji Istotnych Warunków Zamówienia.

Członek Zarządu **Paulina Stochniałek** poinformowała, że oddział wybrał sobie jednego konkretnego wykonawcę i tak sformułował ofertę, że ona była niekonkurencyjna. Żeby nie naruszać prawa zamówień publicznych, Dyrekcja dopuściła rozszerzenie tego zapisu i dopuściła innych oferentów.

Radny **Marek Sowa** zapytał, że skoro cena miała decydować, to po co były konsultacje z personelem jakie wymagania powinien spełniać dany przedmiot?

Radna **Mirosława Rutkowska-Krupka** złożyła ustną [interpelację](#) dotyczącą wycinki drzew wzdłuż drogi wojewódzkiej nr 242. Podniosła także kwestię sadownictwa w Wielkopolsce i projektu *Kulinarno-owocowa promocja regionu*. Było to bardzo duże i ważne wydarzenie, którego celem było pokazanie prawdziwego bogactwa i pokazania północnej części Wielkopolski. Efektem było

wykonanie 2 publikacji, które mówczynie chciałyby przekazać Panu Marszałkowi. Wyrazy uznania dla organizatorów i uczestników.

Radna **Krystyna Kubicka-Sztul** skierowała [interpelację](#) w sprawie drastycznego wzrostu czynszu dzierżawnego.

Członek Zarządu **Paulina Stochniałek** poinformowała, że opłata wynosi od 100 do 200 zł miesięcznie. Cena ta nie odbiega od cen rynkowych. Zapowiedziała, że porozmawia z dyrekcją o tej sprawie.

Głos zabrał także Radny **Leszek Bierła** złożył [interpelację](#) w sprawie budowy ciągu pieszo-rowerowego na trasie drogi wojewódzkiej nr. 443 na odcinku Gizałki Grodziec.

Radna **Łucja Zielińska** wystosowała [zapytanie](#) w sprawie doradców metodycznych zatrudnionych w Ośrodkach Doskonalenia Nauczycieli oraz [zapytanie](#) w sprawie budowy ścieżki rowerowej przy drodze wojewódzkiej nr 179 na trasie Piła – Szydłowo. Poprosiła także o informację na jakim etapie jest wybór Radnych Młodzieżowego Sejmiku Województwa Wielkopolskiego.

Radna **Tatiana Sokołowska** wystosowała [interpelację](#) dotyczącą problemów związanych z nadużywaniem substancji psychoaktywnych, które są jedną z przyczyn pogarszającego się stanu zdrowia mieszkańców Wielkopolski.

Członek Zarządu **Paulina Stochniałek** poinformowała, że realizujemy 2 programy skierowane do osób z zaburzeniami psychicznymi i osób, które chorują na schizofrenię. Niebawem rozstrzygniemy realizatora programu dotyczącego psychiatrii dziecięcej. Samorząd Województwa Wielkopolskiego aktywnie angażuje się w te kwestie. Wspomniała także o najnowszym projekcie *Lustro*.

Radny **Łukasz Grabowski** złożył [zapytanie](#) dotyczące kosztów organizacji finałowej gali wręczenia nagród XXII edycji konkursu „Wielkopolski Rolnik Roku 2023”.

Głos zabrał radny **Andrzej Pichet** odpowiadając na pytanie Radnej Łucji Zielińskiej. Komisja Wyborcza do przeprowadzenia wyborów Radnych Młodzieżowego Sejmiku Województwa Wielkopolskiego I kadencji na posiedzeniu dokonała oceny formalnej nadesłanych zgłoszeń. Wpłynęło 146 wniosków, a ok 60 osób zostało wezwanych do uzupełnienia braków formalnych. Na kolejnych posiedzeniach będziemy oceniać merytorycznie i zakończymy prace do końca kwietnia.

Radna **Zofia Itman** złożyła [zapytanie](#) dotyczącej alarmującego wzrostu zachorowań na HIV/AIDS i choroby weneryczne oraz [zapytanie](#) w sprawie budynku po byłym oddziale zakaźnym Wojewódzkiego Szpitala Zespolonego w Koninie.

Ad 34. Zamknięcie posiedzenia.

Wobec wyczerpania porządku obrad, Przewodnicząca Sejmiku Województwa Wielkopolskiego **Małgorzata Waszak-Klepka** zamknęła LI Sesję Sejmiku Województwa Wielkopolskiego.

Protokół sporządzili:

Patryk Szczechowiak

Małgorzata Ziarnik

WIELKOPOLSKA

SAMORZĄD
WOJEWÓDZTWA
WIELKOPOLSKIEGO

AUDYT KRAJOBRAZOWY WOJEWÓDZTWA WIELKOPOLSKIEGO

Audyt krajobrazowy to nowe narzędzie skutecznej ochrony krajobrazu w województwie. Jest dokumentem zawierającym SZCZEGÓŁOWĄ informację o zasobach krajobrazu WIELKOPOLSKI i będzie wpływał na podejmowanie działań w przestrzeni z poszanowaniem zasad ochrony krajobrazu.

Jezioro Lednica

Charakter prawny audytu krajobrazowego

- dokument łączy elementy opisowe i waloryzacyjne (identyfikacja, charakterystyka i ocena krajobrazów) oraz wytyczne w formie rekomendacji i wniosków
- audyt krajobrazowy nie jest aktem prawa miejscowego – nie zawiera norm powszechnie obowiązujących, ale ma wpływ na inne dokumenty i działania podejmowane przez jednostki samorządu terytorialnego
- audyt krajobrazowy nie nakłada na samorzady lokalne konieczności zmiany obowiązujących dokumentów planistycznych

Kalisz

Wpływ audytu krajobrazowego na dokumenty poziomu lokalnego

- studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego – należy uwzględnić granice krajobrazów priorytetowych oraz rekomendacje i wnioski
- miejskowy plan zagospodarowania przestrzennego – należy uwzględnić granice i sposoby zagospodarowania krajobrazów priorytetowych
- uchwała reklamowa – należy uwzględnić rekomendacje i wnioski

Audyt krajobrazowy nie wpływa na decyzję o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu

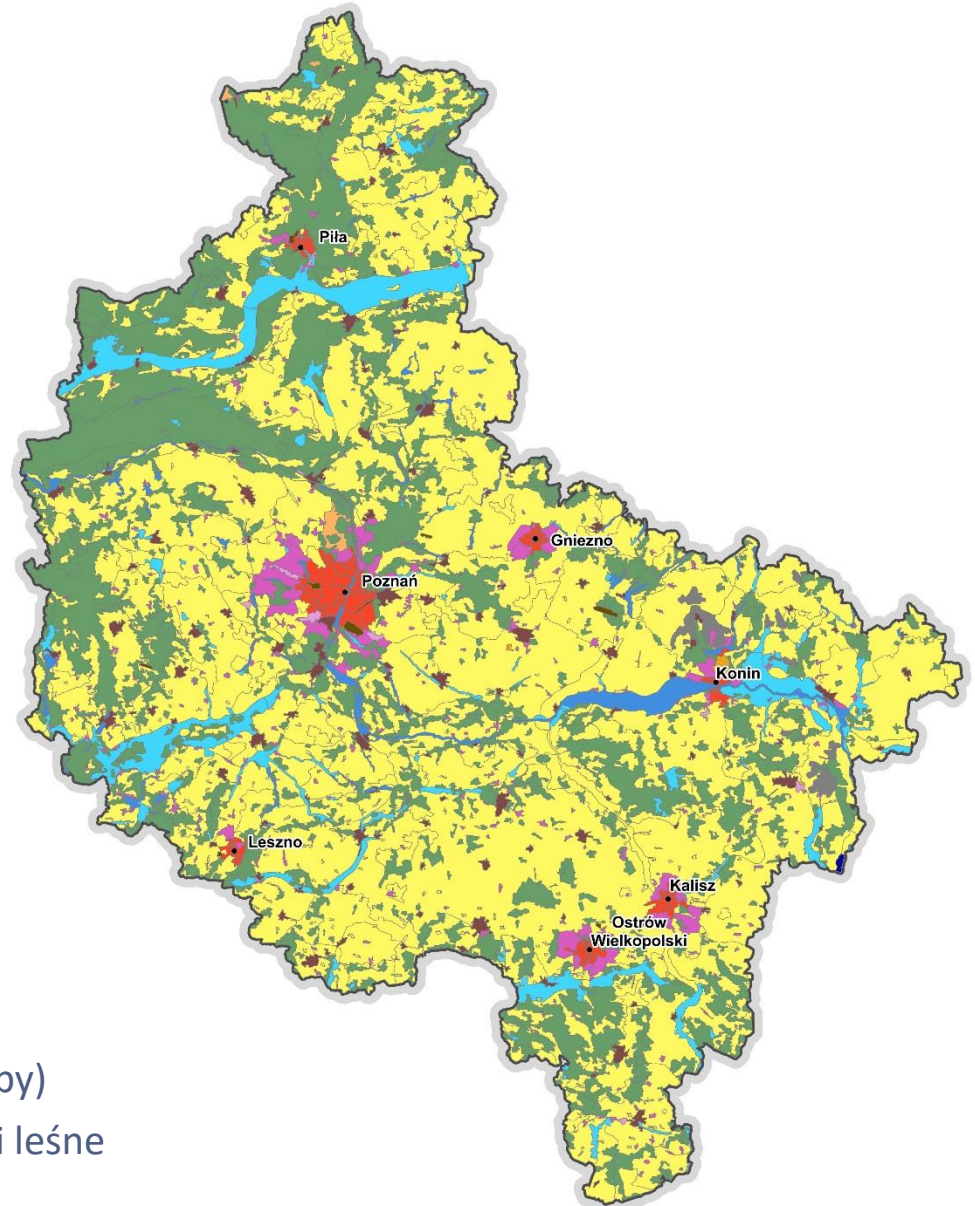

Rejon Nowego Tomyśla

TYPY KRAJOBRAZÓW

	Wód powierzchniowych (89)
	Bagiennie-łąkowe - głównie bezleśne (107)
	Leśne (811)
	Bezleśne: murawowe, piaszczyste i skalne (3)
	Wiejskie (813)
	Mozaikowe (11)
	Podmiejskie i osadnicze (358)
	Miejskie (128)
	Wielkomiejskie (119)
	Wodnogospodarcze (1)
	Przemysłowe i energetyczne (5)
	Górnictwo (25)
	Komunikacyjne (16)

- 2486 krajobrazów (13 typów i 33 podtypy)
- przewagę stanowią krajobrazy wiejskie i leśne

TYPY KRAJOBRAZÓW PRIORYTETOWYCH

	Wód powierzchniowych (12)
	Bagiennie-łąkowe - głównie bezleśne (5)
	Leśne (13)
	Bezleśne: murawowe, piaszczyste i skalne (1)
	Wiejskie (29)
	Podmiejskie i osadnicze (27)
	Miejskie (11)
	Wielkomiejskie (17)
	Wodnogospodarcze (1)
	Górnice (3)
	Komunikacyjne (1)

- 120 krajobrazów priorytetowych (11 typów i 24 podtypy)
- krajobrazy priorytetowe to ok. 5% wszystkich krajobrazów województwa
- przeważają krajobrazy o rzeźbie równinnej

Rekomendacje i wnioski wynikające z audytu krajobrazowego

- służą ochronie i kształtowaniu walorów:

przyrodniczych

kulturowych

estetyczno-widokowych

- wskazują możliwość powołania form ochrony prawnej
- określają zasady kształtowania zabudowy oraz parametry i wskaźniki zagospodarowania terenu
- zwracają uwagę na konieczność podejmowania działań mających na celu zachowanie walorów krajobrazowych

Audyt krajobrazowy nie narusza władztwa planistycznego gmin

DIALOG SPOŁECZNY

- konferencja informacyjna 16 lutego 2021 r.

- szkolenia dla przedstawicieli samorządów lokalnych w Wielopolskim Ośrodku Kształcenia i Studiów Samorządowych w Poznaniu
  - ✓ w maju 2021 r. z burmistrzami i wójtami
  - ✓ w czerwcu 2021 r. z pracownikami odpowiedzialnymi za planowanie przestrzenne
- spotkania robocze z przedstawicielami największych miast w województwie (Poznań, Piła, Leszno, Gniezno, Kalisz, Konin, Ostrów Wielkopolski)
- spotkania robocze z instytucjami, które opiniują projekt audytu krajobrazowego

DIALOG SPOŁECZNY

- prezentowanie założeń Audytu krajobrazowego województwa wielkopolskiego na konferencjach organizowanych przez:
  - ✓ Stowarzyszenie Urbanistów ZOIU – Wrocław, 5 listopada 2021 r.
  - ✓ Towarzystwo Urbanistów Polskich – Poznań, 23 czerwca 2022 r.
  - ✓ Stowarzyszenie Gmin i Powiatów Wielkopolski – Poznań, 2 września 2022 r.
  - ✓ Generalną Dyрекcyję Ochrony Środowiska – Warszawa, 14 września 2022 r.
- artykuł w prasie regionalnej zapowiadający konsultacje społeczne Audytu krajobrazowego województwa wielkopolskiego

← WYBORCZA.PL WIADOMOŚCI ZATRUCIE ODRY ALE TO SIĘ CZYTA FOTOGALERIE KULTURA LECH POZNAŃ SPORT KONTAKT PRENUMERATA MIASTA

Nowy dokument o ochronie krajobrazu Wielkopolski

MATERIAL PROMOCYJNY PARTNERA MPP 24.10.2022, 00:00

• Wojciech Jankowiak - Wicemarszałek Województwa Wielkopolskiego (fot. archiwum UMWW)

KONSULTACJE Z SAMORZĄDAMI LOKALNYMI

- konsultacje robocze projektu audytu krajobrazowego z samorządami lokalnymi rozpoczęły się w drugiej połowie 2021 r. Ich celem było wypracowanie wspólnych zapisów dotyczących ochrony i kształtowania krajobrazów priorytetowych
- materiały przesłano do 115 gmin, na obszarach których wyznaczono krajobrazy priorytetowe – uwagi złożyło 13 gmin
- przeprowadzono spotkania robocze i rozmowy telefoniczne – omówiono i wyjaśniono przesłane przez gminy uwagi

Dolina Warty

KONSULTACJE I OPINIE

- Rada Naukowa Audytu Krajobrazowego Województwa Wielkopolskiego – organ opiniodawczo-doradczy, składający się z ekspertów z zakresu ochrony krajobrazu, oceniała poszczególne etapy projektu audytu krajobrazowego i zaopiniowała pozytywnie całość dokumentu
- dr hab. Urszula Myga-Piątek, profesor Uniwersytetu Śląskiego – wykonała recenzję projektu audytu krajobrazowego i zarekomendowała dokument do dalszego ustawowego procedowania
- Wojewódzka Komisja Urbanistyczno-Architektoniczna na posiedzeniu w dniu 11 maja 2022 r. zaopiniowała pozytywnie projekt audytu

Procedura formalno-prawna – OPINIOWANIE

- opiniowanie projektu audytu krajobrazowego z radami gmin oraz właściwymi instytucjami przeprowadzono w dniach od 8 czerwca do 15 lipca 2022 r.
- projekt dokumentu przekazano 226 radom gmin i 10 instytucjom – opinie przesyłały 52 rady gmin oraz wszystkie instytucje
- zgłoszone uwagi dotyczyły przede wszystkim korekty granic krajobrazów priorytetowych oraz zmiany rekomendacji i wniosków

Pyzdry

Procedura formalno-prawna – WYŁOŻENIE DO PUBLICZNEGO WGLĄDU

- obwieszczenie i ogłoszenie w prasie o rozpoczęciu konsultacji społecznych
- przesłanie do 226 gmin informacji o możliwości składania uwag do projektu dokumentu
- projekt audytu krajobrazowego został wyłożony w dniach od 24.10 do 7.12 2022 r.
- 19 gmin, 5 instytucji i 4 stowarzyszenia złożyły łącznie 191 uwag, które dotyczyły m.in.:
  - ✓ korekty granic krajobrazów, w tym priorytetowych
  - ✓ wskazania nowych krajobrazów priorytetowych
  - ✓ aktualizacji istniejącego zagospodarowania terenu
  - ✓ zmiany rekomendacji i wniosków

Dolina Warty

Audyt Krajobrazowy województwa wielkopolskiego stanowi podstawę do podejmowania działań w zakresie ochrony i kształtowania krajobrazu, głównie poprzez uwzględnienie wniosków i rekomendacji w dokumentach planistycznych szczebla regionalnego i lokalnego.

Skuteczna ochrona krajobrazu oraz świadome jego kreowanie i zarządzanie będzie w znacznej mierze uzależnione od działań podejmowanych na poziomie poszczególnych gmin.

AUDYT KRAJOBRAZOWY
WOJEWÓDZTWA WIELKOPOLSKIEGO

DZIĘKUJĘ ZA UWAGĘ

A red speech bubble graphic with a white outline, pointing downwards. The text is centered within the bubble.

**175. ROCZNICA POWSTANIA
WIELKOPOLSKIEGO 1848 ROKU**

175. ROCZNICA POWSTANIA WIELKOPOLSKIEGO 1848 ROKU

W drugim okresie, trwającym do końca I wojny światowej, idea niepodległości funkcjonowała na dalszym planie, była jedynie celem strategicznym. W wymiarze faktycznych działań narodowych myśl niepodległościowa była nawet niedostrzegalna. Analizując różne założenia myśli niepodległościowej w Poznańskim dobie zaboru pruskiego, wyszczególnić można kilka jej cech wspólnych. Poszczególne koncepcje tworzone z myślą o całym narodzie polskim, rozproszonym w trzech zaborach. W powstających planach widzano dwóch przeciwników: Prusy i Rosję, jednak wroga upatrywano nie w narodzie niemieckim czy rosyjskim, ale w strukturach prawnych i administracyjnych tych mocarstw.

„Znikło już i to państwo, i to imię, jak znikło tyle innych w dziejach świata. Każdy z przeszłych Polaków ojczyznę sobie obrać powinien. Ja już jestem Rosjaninem na zawsze” – pisał Szczęsny Potocki w liście do Seweryna Rzewuskiego.

175. ROCZNICA POWSTANIA WIELKOPOLSKIEGO 1848 ROKU

W latach czterdziestych XIX wieku historyczna Wielkopolska, znajdująca się pod zaborem pruskim była centralą demokratycznego ruchu niepodległościowego dla wszystkich zaborów. W roku 1846 na skutek zdrady władze pruskie aresztowały ponad tysiąc polskich patriotów ze wszystkich warstw społecznych. Dwustu pięćdziesięciu czterech z nich stanęło przed pruskim sądem w roku 1847. Jawny proces polityczny polskich patriotów, dzięki odważnym wystąpieniom Ludwika Mierosławskiego, był komentowany w całej Europie i przywrócił pamięć o hańbie rozbiorów. Więźniowie polscy, uwięzieni w berlińskim Moabicie, zostali uwolnieni przez zrewoltowanych berlińczyków w marcu 1848 roku.

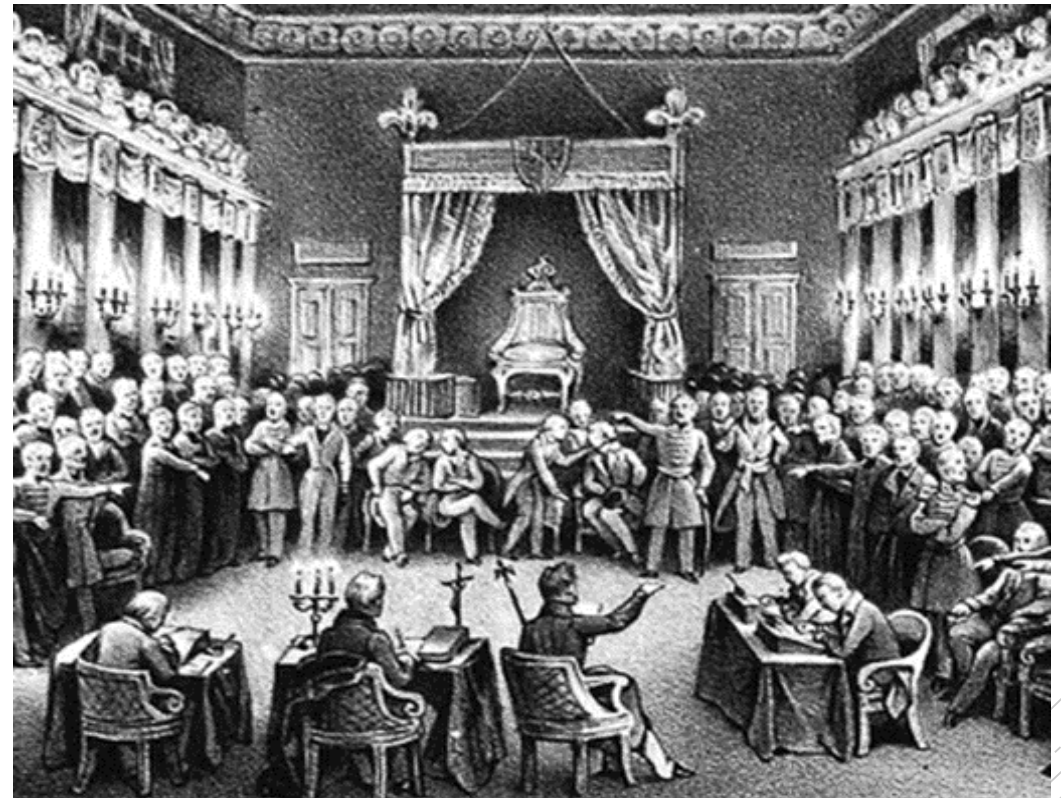

Ludwik Mierosławski 5 grudnia 1948 r.

175. ROCZNICA
POWSTANIA
WIELKOPOLSKIEGO
1848 ROKU

Zrodzona w pruskich więzieniach solidarność spiskowców i wspierającego ich społeczeństwa, zaowocowała powstaniem 20 marca 1848 roku Komitetu Narodowego, który skupiał przedstawicieli wszystkich warstw społecznych.

Centralny Komitet Narodowy w Poznaniu

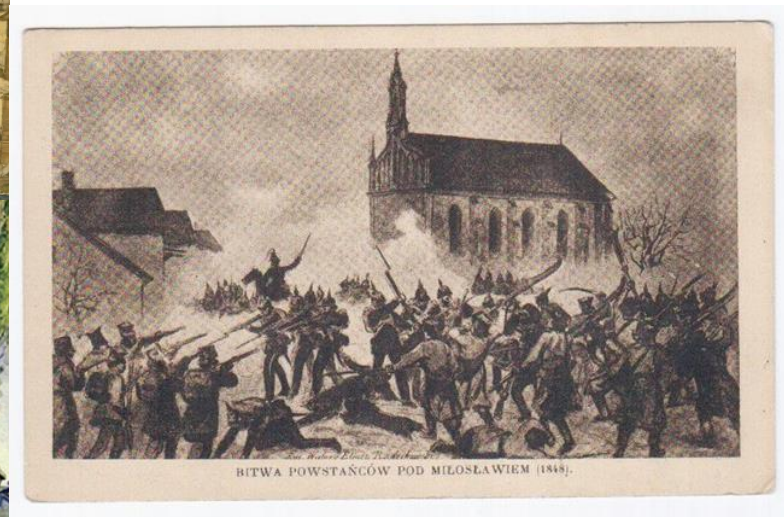
175. ROCZNICA POWSTANIA WIELKOPOLSKIEGO 1848 ROKU

Początkowo myśl niepodległościową w Poznańskim kształtowało bogate ziemiaństwo i szlachta. Od lat 40. XIX wieku wzrastała powoli rola powstającej warstwy inteligenckiej, niższego duchowieństwa i warstw plebejskich. Fundamentem koncepcji niepodległościowych było przeświadczenie o konieczności połączenia dążeń do wolności z modernizacją społeczeństwa polskiego zaboru pruskiego. Przywódcy społeczności polskiej Poznańskiego od początku zaboru świadomie uznali, że nie chcą być przedmiotem polityki rządów pruskich, lecz podmiotem własnych losów. Wielokrotnie ci sami „aktywiści” działali w obu nurtach: insurekcyjnym i organicznikowskim. Według nich obie postawy były drogą do niepodległości. Zaznaczyć należy, że w Poznańskim nie nastąpił przełom pozytywistyczny na wzór warszawski.

175. ROCZNICA POWSTANIA WIELKOPOLSKIEGO 1848 ROKU

Polacy wykorzystali rewolucyjne zamieszanie w Prusach, by wystąpić z żądaniami autonomii, spolszczenia administracji i tworzenia polskich formacji wojskowych. Do tworzonych oddziałów polskich, obok Wielkopolan, zaciągali się Polacy z ziem zaboru rosyjskiego. Władze pruskie szybko wycofały się z aprobaty dla polskiej autonomii i polskiej siły zbrojnej – ogłoszono stan wojenny i wprowadzono do akcji pruskie siły wojskowe, co na przełomie kwietnia i maja 1848 roku, doprowadziło do walk pod Książem, Miłosławiem i Sokołowem.

175. ROCZNICA POWSTANIA WIELKOPOLSKIEGO 1848 ROKU

Wiosna Ludów w Wielkopolsce nie skończyła się wraz z kapitulacją polskich oddziałów 9 maja 1848 roku. Polscy posłowie do pruskiego Landtagu już w czerwcu 1848 roku powołali Ligę Polską organizację polityczno-kulturalną założoną w Berlinie działającą w Wielkopolsce i na Pomorzu, głoszącą idee solidaryzmu społecznego, która w krótkim czasie skupiła blisko 40 tysięcy członków w zaborze pruskim. Rozwiązanie przez władze pruskie w roku 1850 Ligii Narodowej Polskiej nie spacyfikowało polskiego oporu. Solidaryzm narodowy, współpraca międzystanowa, obrona wiary, polskiego stanu posiadania, języka polskiego i polskiego dziedzictwa jednoczyła Polaków. Przegrana powstania 1848 roku, była tylko kolejnym etapem w walce o Niepodległość. Etapem ważnym, bo w tych zmaganiach ważną rolę obok ziemian i duchowieństwa zaczęli odgrywać przedstawiciele polskiego mieszczaństwa i chłopstwa. Sprawa Polska stała się wszechstanowa.

*Przywódca ideowy Ligii Narodowej Polskiej
August Cieszkowski*

175. ROCZNICA POWSTANIA WIELKOPOLSKIEGO 1848 ROKU

Istotnymi cezurami ówczesnych ruchów niepodległościowych była Wiosna Ludów (1848) i okres kulturkampfu (1871-1878), po którym to aktywna świadomość narodowa stała się powszechną cechą Wielkopolan. Wyrażali oni pogląd, że ziemie zaboru pruskiego odzyskają wolność w wyniku powstania zbrojnego. Powstania zorganizowanego i opartego na własnych siłach narodu, niekoniecznie uwzględniającego sprzyjające okoliczności i pomoc zewnętrzną. Wzywam zatem do upamiętnienia zrywu, jakim było Powstanie Wielkopolskie 1848 roku. Oddajmy hołd bohaterom najdłuższej wojny nowoczesnej Europy, którzy odkładając karabin, podejmowali się wytrwałej pracy na wszystkich polach, dążąc do tego samego celu – odbudowy jednej i niepodzielnej Rzeczypospolitej. W rękach Wielkopolan XIX wieku karabin, warsztat rzemieślniczy, pług to równorzędne narzędzia w walce o wskrzeszenie rozczłonkowanego i upadłego państwa. Dzięki działaniom powstańców 1848 roku i ich następców, byliśmy gotowi do wsparcia Powstania Styczniowego 1863 roku i zwycięskiej walki w roku 1918.

Hymn rewolucyjny.

Do broni, ludy, powstańmy wraz
I bratnią sobie podajmy dłoń;
Zetrzeć tyranów już nadszedł czas,
Wieńcem wolności ozdoby skroń!
Hasłem do boju: Wolność i lud,
Do broni, do broni, powstańmy wraz!
Zwalczyć tyranów wszak to nie cud!
Do broni, do broni, już nadszedł czas!

Precz z tytułami: książę i pan,
Zetrzyjmy ślady haniebnych lat:
Jeden Bóg, wiara i jeden stan,
I jedno miano: bliźni i brat!
Niechaj królewski zaginie ród,
Do broni, do broni, powstańmy wraz!
Niech mądre prawa stanowi lud,
Do broni, do broni, już nadszedł czas!

CZEŚĆ I CHWAŁA BOHATEROM!!!

**175. ROCZNICA
POWSTANIA
WIELKOPOLSKIEGO
1848 ROKU**

